תנ״ך · תרגומים · תרגום · כתובים

תרגום קהלת

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תרגום קהלת

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תרגום-קהלת/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פרק ב 5
פרק ג 8
פרק ד 10
פרק ה 11
פרק ו 13
פרק ז 14
פרק ח 17
פרק ט 19
פרק י 21
פרק יא 22
פרק יב 23

פרק א

א פִּתְגָמֵי נְבוּאָה דְאִתְנַבָּא קֹהֶלֶת הוּא שְׁלֹמֹה בַּר דָּוִד מַלְכָּא דַּהֲוָה בִּירוּשְׁלֶם׃

ב כַּד חֲזָא שְׁלֹמֹה מַלְכָּא דְיִשְׂרָאֵל בְּרוּחַ נְבוּאָה יָת מַלְכוּת רְחַבְעָם בְּרֵיהּ דְעָתִיד לְאִתְפַּלְגָא עִם יָרְבְעָם בַּר נְבָט וְיָת יְרוּשְׁלֵם וּבֵית מוּקְדְשָׁא דְאִינּוּן עָתִידִין לְמֶחֱרַב וְיָת בְּנֵי עַמָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל דִּי אִינּוּן עָתִידִין לְמִגְלֵי אֲמַר בְּמֵימְרֵיהּ הֶבֶל הֲבָלִים עַלְמָא הָדֵין הֶבֶל הֲבָלִים כָּל מַה דְּטָרְחִית אֲנָא וְדָוִד אַבָּא כּוּלֵּיהּ הֲבַלּוּ׃

ג מַה מוֹתַר אִית לֶאֱנָשׁ בְּתַר דִּי יָמוּת מִן כָּל טוֹרְחֵי דְּהוּא טָרַח תְּחוֹת שִׁמְשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין אֱלָהֵן לְמֶעֱסַק בְּאוֹרַיְיתָא לְקַבָּלָא אֲגִיר שְׁלִים לְעָלְמָא דְאָתֵי קֶדֶם מָרֵי עָלְמָא׃

ד אָמַר שְׁלֹמֹה מַלְכָּא בְּרוּחַ נְבוּאָה דָּרָא טָבָא דְצַדִּיקַיָּא דַּאֲזִיל מִן עַלְמָא בְּגִין חוֹבֵי דָּרָא בִּישָׁא דְרַשִׁיעַיָּא דַּעֲתִידִין לְמֵיתֵי בַּתְרֵיהוֹן וְאַרְעָא לְעָלְמֵי עָלְמִין קַיְמָא לְסוֹבָרָא פּוּרְעָנוּתָא דְּאָתֵי עַל עַלְמָא בְּגִין חוֹבֵיהוֹן דִּבְנֵי אֱנָשָׁא׃

ה וְיִדַּח שִׁמְשָׁא בִּימָמָא מִן סְטַר מַדִּינְחָא וְאָעֵיל שִׁמְשָׁא לְסְטַר מַעֲרְבָא בְּלֵילְיָא וּלְאַתְרֵיהּ שְׁחִיף וְאָזַל אוֹרַח תְּהוֹמָא וּדְנַח לְמָחַר מִן אָתַר דְּהוּא נַח תַּמָּן מֵאִתְמְלֵי׃

ו אָזִיל כָּל סְטַר דְּרוֹמָא בִּימָמָא וּמַחֲזִיר לְסְטַר צְפוּנָא בְּלֵילְיָא אוֹרַח תְּהוֹמָא מַחֲזַר מַחֲזַר וְאָזִיל לְרוּחַ עִיבַר דְּרוֹמָא בְּתַקּוּפַת נִיסָן וְתַמּוּז וְעַל סַחֲרָנוֹהִי תָּיֵיב לְרוּחַ עִיבַר צְפוּנָא בְּתַקּוּפַת תִּשְׁרִי וְטֵבֵת נָפִיק מֵחֲרֵי מַדִּינְחָא בְּצַפְרָא וְאָעֵיל לַחֲרֵי מַעֲרְבָא בְּרַמְשָׁא׃

ז כָּל נַחֲלַיָּא וּמַבּוּעֵי מַיָּא אָזְלִין וְנָגְדִין לְמֵי אוֹקְיָינוּס דִּמְסַחֵר לְעָלְמָא כְּגוּשְׁפַּנְקָא וְאוֹקְיָינוּס לֵיתוֹהִי מְתְמַלֵּי וְלַאֲתַר דְּנַחֲלַיָּא אָזְלִין וְנָגְדִין תַּמָּן אִינּוּן תַּייְבִין לְמֵיזַל מִצְּנוֹרֵי תְּהוֹמָא׃

ח כָּל פִּתְגָמַיָּא דַּעֲתִידִין לְמֶהֱוֵי בְּעַלְמָא אִשְׁתַּלְהִיאוּ בְּהוֹן נְבִיָּיא קַדְמָאִין וְלָא יְכִילוּ לְמִשְׁכַּח סוֹפֵיהוֹן בְּרַם הַכֵּי לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְגַבֵּר לְמֵלָּלָא מַה דַּעֲתִיד לְמֵיתֵי בַּתְרוֹהִי וְלָא יָכִילָא עֵינָא לְמֶחֱזֵי כָּל מַה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי בְּעַלְמָא וְלָא יְכִילָא אוּדְנָא לְאִתְמְלָאָה מִלְּמִשְׁמַע [וְכָל] פִּתְגָמֵי דְכָל דַּיָּרֵי אַרְעָא׃

ט מַה דַּהֲוָת מִן קַדְמָתָא הוּא עָתִיד לְמֶהֱוֵי בָּתַר כֵּן וּמָה דְּאִתְעֲבִיד מִן קַדְמַת דְּנָא הוּא עָתִיד לְאִתְעוֹבָדָא עַד סוֹף כָּל דָּרֵי עַלְמָא וְלֵית כְּלוּם פִּתְגָם חָדַת בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא׃

י אִית פִּתְגָם דְּיֵימַר אֵינַשׁ חָזֵי דֵּין פִּתְגָם חָדַת הוּא הָא כְּבָר הֲוָה לְעַלְמִין בְּיוֹמֵי דָרַיָּא דִּי הֲווֹ לְקַדְמָנָא׃

יא לֵית דְּכָרְנָא לְדָרַיָּא קַדְמָאִין וְאַף לְבַתְרָאִין דַּעֲתִידִין לְמֶהֱוֵי לָא יְהֵי לְהוֹן דְּכָרְנָא עִם דָּרַיָּא דִּיהוֹן בְּיוֹמֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא׃

יב כַּד הֲוָה שְׁלֹמֹה מַלְכָּא יָתִיב עַל כּוּרְסֵי מַלְכוּתֵיהּ אִתְגְּבֵהּ לִבֵּיהּ לַחֲדָא עַל עָתְרֵיהּ וַעֲבַר עַל גְּזֵירַת מֵימְרָא דַּיְיָ וּכְנַשׁ סוּסְוָון וּרְתִיכִין וּפָרָשִׁין סַגִּיאִין וּצְבַר כַּסְפָּא וְדַהֲבָא לַחֲדָא

וְאִתְחַתֵּן בַּעֲמָמִין נוּכְרָאִין מִן יַד תְּקִיף רוּגְזָא דַּיְיָ עֲלוֹהִי וְשָׁדַר לְוָתֵיהּ אַשְׁמְדַאי מַלְכָּא דְּשֵׁידֵי וּטְרַד יָתֵיהּ מִן כּוּרְסֵי מַלְכוּתֵיהּ וּנְטַל גּוּשְׁפַּנְקֵיהּ מִן יְדֵיהּ בְּגִין דְּיַהֲדְ מְטַלְטֵל וּגְלֵי בְּעַלְמָא לְאוֹכְיוֹחוֹתֵיהּ וַהֲוָה מַחֲזַר עַל כְּרַכֵּי פִּלְכֵי וְכְרַכֵּי אַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל בָּכָא וּפָגֵן וַאֲמַר אֲנָא קֹהֶלֶת דַּהֲוָה שְׁמֵיהּ שְׁלֹמֹה מִתְקָרֵי מִן קַדְמַת דְּנָא הֲוֵיתִי מַלְכָּא עַל יִשְׂרָאֵל בִּירוּשְׁלֵם׃

יג וּמְסָרִית יַת לִבִּי לְמִתְבַּע אוּלְפַן מִן קֳדָם יְיָ בִּזְמַן דְּאִתְגְּלֵי לִי בְּגִבְעוֹן לְאֶלְוָתִי וּלְמִשְׁאַל יָתִי מַה אֲנָא צָבֵי מִנֵּיהּ וַאֲנָא לָא תְּבָעִית מִנֵּיהּ אֱלָהִין חוּכְמְתָא לְמִדַּע בֵּין טַב לְבִישׁ וְסוּכְלְתָנוּ עַל כָּל מַה דְּאִתְעֲבִיד תְּחוֹת שְׁמְשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין וַחֲזִית כָּל עוֹבָדֵי בְּנֵי אֱנָשָׁא חַיְיָבָא גַּוּון בִּישׁ דִּי יְהַב יְיָ לִבְנֵי אֱנָשָׁא לְאִסְתַּגָּפָא בֵּיהּ׃

יד חֲזֵיתִי יַת כָּל עוֹבָדֵי בְּנֵי אֱנָשָׁא דְּאִתְעֲבִידוּ תְּחוֹת שְׁמְשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין וְהָא כּוֹלָּא הַבְלוּ וּתְבִירוּת רוּחָא׃

טו גְּבַר דְּסָרִיכָן אוֹרְחָתֵיהּ בְּעַלְמָא הָדֵין וּמִית בְּהוֹן וְלָא הֲדַר בִּתְיוּבְתָּא לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְאִיתַקָּנָא בָּתַר מוֹתֵיהּ וּגְבַר חֲסַר מִן אוֹרַיְתָא וּפִקּוּדַיָּא בְּחַיָּוהִי בָּתַר מוֹתֵיהּ לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְאִיתְמְנָאָה עִם צַדִּיקַיָּא בְּגִנְּתָא דְּעֵדֶן׃

טז מַלֵּילִית אֲנָא בְּהֶרְהוּר לִבִּי לְמֵימַר אֲנָא הָא אַסְגֵּיתִי וְאוֹסֵיפִית חוּכְמְתָא עַל כָּל חַכִּימַיָּא דִּי הֲווּ קֳדָמַי בִּירוּשְׁלֵם וְלִבִּי חֲזָא סְגִיאוּת חוּכְמְתָא וּמַנְדָּעָא׃

יז וְיָהֲבִית לִבְּי לְמַדַּע חוּכְמְתָא וְחוּלְחַלְתָּא דְּמַלְכוּתָא וּמַנְדָּעָא וְסוּכְלְתָנוּ בְּחָנִית לְמֵדַע דְּאַף דֵּין הוּא תְּבִירוּת רוּחָא לְגַבֵּר דְּמִשְׁתַּדֵּל לְמִשְׁכַּח יַתְהוֹן׃

יח אֲרוּם גְּבַר דְּמַסְגֵּי חָכְמְתָא כַּד יֵיחוֹב וְלָא יִיתַב בִּתְיוּבְתָּא מַסְגֵּי רְגִיז קֳדָם יְיָ וּדְמוֹסִיף מַנְדָּעָא וימוּת בְּטַלְיוּתֵיהּ מוֹסִיף כְּאֵיב לִבָּא לְקֳרִיבוּי׃

פרק ב

א אֲמָרִית אֲנָא בְּלִבִּי אֵיזֵיל כְּעַן הָכָא וְאַבְחִין בְּחֶדְוָא וְאֶחֱזֵי בְּטוּב עַלְמָא הָדֵין וּכְדוֹ מְטָא עֲלַי צַעֲרָא וְסִיגּוּפָא אֲמָרִית בְּמֵימְרִי הָא אַף דֵּין הוּא הֶבְלוּ׃

ב לְחוֹכָא אֲמָרִית בְּעִדַּן צַעֲרָא לֵיצָנוּתָא הוּא וּלְחֶדְוָא מַה הַנָּאָה אִית לְגַבֵּר דִּי עַבְדִינָה׃

ג אֲלֵלִית בְּלִבִּי לְנַגָּדָא בְּבֵית מִשְׁתְּיָא דְּחַמְרָא יַת בִּסְרִי וְלִבִּי דַבַּר בְּחוּכְמְתָא וּלְאַחָדָא בְּשָׁטוּת עוּלֵימַיָּא עַד דִּי בְּחָנִית וַחֲזִית אֵידִין מִנְּהוֹן טַב לִבְנֵי אֱנָשָׁא דְּיַעְבְּדוּן עַד דְּאִנּוּן קַיְימִין בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שְׁמַיָּא מִנְיַן יוֹמֵי חַיֵּיהוֹן׃

ד אַסְגֵּיתִי עוֹבָדִין טָבִין דִּירוּשְׁלֵם בְּנִיתִי לִי בָּתִּין בֵּית מוּקְדְּשָׁא לְכַפָּרָא עַל יִשְׂרָאֵל וּבֵית מְקִירַת מַלְכָּא וְאִיתְרוֹן [וְפֵסִיל לְבֵי מֶדְרָשָׁא דְרַבָּנָן] וְאוּלָם וּבֵית דִּינָא אַבְנִין פְּסִילָן דְּתַמָּן יַתְבִין חַכִּימַיָּא וְדַיְינִין יַת דִּינָא עֲבָדִית כּוּרְסַיָּא דְּשֵׁן דְּפִילָא לְמוֹתַב מַלְכוּתָא אַנְצֵיבִית לִי

כַּרְמִין בְּיִבְנֶה כָּל קֶבֶל כַּרְמִין דְּעִנְבָא לְמִשְׁתִּי מִנְּהוֹן חַמְרָא אֲנָא וְרַבָּנֵי סַנְהֶדְרִין וְאַף לְנַסָּכָא חֲמַר חֲדַת וַעֲתִיק עַל מַדְבְּחָא׃

ה עֲבָדִית לִי גִּנַּת שַׁקְיָן וּפַרְדֵּיסִין וּדְרָעִית תַּמָּן כָּל מִינֵי עִסְבִּין מִנְּהוֹן לִצְרוֹךְ מֵיכְלָא וּמִנְּהוֹן לִצְרוֹךְ מִשְׁתַּיָא וּמִנְּהוֹן לִצְרוֹךְ אָסוּתָא וְכָל מִינֵי עִסְבֵּי בּוּסְמִין נְצִיבִית בְּהוֹן אִילָנֵי סְרַק וְכָל אִילָנֵי בּוּסְמִין דְּאַיְתִין לְוָתִי טְלָנֵי וּמַזִּיקֵי מִן הִנְדְּקָא וְכָל אִילָן דַּעֲבִיד פֵּירִין וּתְחוּמֵיהּ מִן שׁוּר קַרְתָּא דְּבִירוּשְׁלֶם עַד כֵּיף מַיָּא דְּשִׁילוֹחַ׃

ו בְּחָנִית בֵּית מַשְׁקְיָא דְּמַיָּא אִידֵין חֲזֵי לְאַשְׁקָאָה אִילָנַיָּא וְאִידֵין חֲזֵי לְאַשְׁקָאָה עִסְבִּין וַעֲבָדִית לִי פְּרַקְטָנִין דְּמַיָּא לְאַשְׁקָאָה מִנְּהוֹן אֲפִילוּ חוּרְשָׁא דִּי מְרַבֵּי קֵיסִין לְאַסָּקָא׃

ז קְנִיתִי עַבְדִין וְאַמְהָן מִבְּנֵיהוֹן דְּחָם וּשְׁאַר עַמְמִין נוּכְרָאִין וְגִזְבְּרִין דִּי מָמָנָן עַל מְזוֹנָא דְּבֵיתִי הֲווּ לִי לְפַרְנָסָא יָתִי וְיָת אֵינָשֵׁי בֵּיתִי תְּרֵי עֲסַר יַרְחֵי שַׁתָּא וְחַד לְפַרְנָסוּתִי בְּיַרְחָא דְּעִיבּוּרָא אַף קְנָנִין תּוֹרִין וְעָנִין הֲוָה לִי יַתִּיר מִכָּל דָּרַיָּא דִּי הֲווּ קֳדָמַי בִּירוּשְׁלֶם׃

ח כְּנָשִׁית לִי אַף אוֹצָרִין דְּכַסַף וּדְהַב דְּאַפִּילוּ מַתְקַלִּין וּמוֹאַדְנִין דְּקִשׁוֹט עֲבָדִית מִן דְּהַב טָב וְטִסְבְּרֵי מַלְכִין וּפַלְכִין אִתְיְהִיבוּ לִי לְכַרְנָא עֲבָדִית לְבֵית מוּקְדְּשָׁא זַיְּנֵי זְמָרָא לְזַמְּרָא בְּהוֹן לֵיוָאֵי עַל קוּרְבָּנַיָּא וְקַרְתְּרוֹסִין וַאֲבוּבִין לְזַמָּרָא בְּהוֹן זַמָּרַיָּא וְזִמְרַיָּתָא בְּבֵית מִשְׁתַּיָא דְּחַמְרָא וְתַפְנוּקֵי בְּנֵי אֵינָשָׁא וְדִימָסַיָּא וּבֵי בַנְיָן מַרְזִיבִין דְּשַׁדְיָן מַיָּא פָּשׁוֹרֵי וּמַרְזְבִין דְּשַׁדְיָן מַיָּא חֲמִימֵי׃

ט וְאַסְגֵּיתִי טוּבָא וְאוֹסִיפִית עָתְרָא מִן כָּל דְּרַיָּא דִּי הֲווּ קֳדָמַי בִּירוּשְׁלֶם בְּרַם חָכְמָתִי קָמַת לִי וְהִיא סַיְּעָא יָתִי׃

י וְכָל מָה דִּבְעוּ מִינֵי רַבָּנֵי סַנְהֶדְרִין לְדַכָּאָה וּלְסַאָבָא לְזַכָּאָה וּלְחַיָּבָא לָא כְלִיתִי מִנְּהוֹן פִּשַׁר מִלַּיָּא וְלָא מְנָעִית יָת לִבָּבִי מִן כָּל חֶדְוַת אוֹרַיְיתָא אֲרוּם הֲוָה לִי פְּנַאי דִּי לִבָּבִי בְּדַח בְּחָכְמְתָא דִּי אִתְיְהִיבַת לִי מִן קֳדָם יְיָ מִן כָּל אֱנָשָׁא וְחִדִּית בָּהּ יַתִּיר מִכָּל טַרְחוּתִי וְדֵין הֲוָה חוּלְקִי טָב דְּאִזְדַּמַּן לִי לְקַבָּלָא עֲלוֹהִי אֲגַר שְׁלִים לְעַלְמָא דְּאָתֵי מִכָּל טַרְחוּתִי׃

יא וְאִסְתַּכְּלִית אֲנָא בְּכָל עוֹבָדַי דִּי עֲבָדוּ יְדַי וּבְטוּרְחָתִי דִּי טָרְחִית לְמֶעֱבַד וְהָא כּוֹלָא הֲבָלוּ וּתְבִירוּת רוּחָא וְלֵית מוֹתַר בְּהוֹן תְּחוֹת שִׁמְשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין אֱלָהֵין אִית לִי אֲגַר שְׁלִים עַל עוֹבָדָא טָבָא לְעַלְמָא דְּאָתֵי׃

יב וְאִסְתַּכְּלִית אֲנָא לְמֶחֱזֵי חוּכְמְתָא וְחַלְחוּלְתָּא דְּמַלְכוּתָא וְסוּכְלְתָנוּ אֲרוּם מָה הֲנָאָה אִית לְגֻבְרָא לְצַלָּאָה בָּתַר גְּזִירַת מַלְכָּא וּבָתַר פּוּרְעָנוּתָא דְּהָא כְּבָר אִתְגְּזָרַת עֲלוֹהִי וְאִתְעֲבִידַת לֵיהּ׃

יג וַחֲזֵית אֲנָא בְּרוּחַ נְבוּאָה דְּאִית מוֹתַר לְחוּכְמְתָא מִן שָׁטוּתָא יַתִּיר כְּמוֹתַר נְהוֹר יְמָמָא מִן חֲשׁוֹךְ לֵילְיָא׃

יד חַכִּימָא מִסְתַּכַּל בְּרֵישָׁא מָה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי בְּסוֹף וּמְצַלֵּי וּמְבַטֵּיל גְּזֵירָתָא בִּישְׁתָּא מִן עַלְמָא וְשָׁטְיָא בַּחֲשׁוֹכָא אָזֵיל וִידַעִית אַף אֲנָא דְּאִי לָא מְצַלֵּי חַכִּימָא וּמְבַטֵּיל גְּזֵירָתָא בִּישְׁתָּא מִן עַלְמָא כַּד יֵיתֵי פּוּרְעָנוּתָא בְּעַלְמָא אִרְעוּן חַד יֶאֱרַע יָת כּוּלְהוֹן׃

טו וַאֲמָרִית אֲנָא בִּלְבָבִי כְּאִרְעוּן שָׁאוּל בַּר קִישׁ מַלְכָּא דְּסָט בְּסַטוּתֵיה וְלָא נְטַר תַּפְקִידְתָּא דְּאִתְפְּקַד עַל עֲמָלֵק וְאִתְנְטָלַת מִנֵּיהּ מַלְכוּתָא אַף אֲנָא יְעַרְעִנֵּנִי וְלָמָא דֵּין חַכִּימִית אֲנָא בְּכֵין יַתִּיר מִנֵּיהּ וּמַלֵּילִית אֲנָא בִּלְבִּי דְּאַף דֵּין הַבָלוּ וְלֵית אֱלָהֵין גְּזֵירַת מֵימְרָא דַּיְיָ׃

טז אֲרוּם לֵית דְּכִרְנָא לְחַכִּימָא עִם שָׁטְיָא לְעַלְמָא דְּאָתֵי וּבְתַר מִיתַת גַּבְרָא מָה דַּהֲוָה כְּבָר בְּיוֹמוֹהִי כַּד יֵיתוּן יוֹמַיָּא דַּעֲתִידִין לְמֶהֱוֵי בַּתְרוֹהִי כּוּלָּא אִשְׁתַּכַּח וְאֵיכְדֵין יֵימְרוּן בְּנֵי אֱנָשָׁא דְּהִיא סוֹפָא דְּצַדִּיקַיָּא כְּסוֹפָא דְּחַיְיבָא׃

יז וּסְנֵיתִי אֲנָא יָת כָּל חַיֵּין בִּישִׁין אֲרוּם בִּישׁ עֲלַי עוֹבָדָא בִּישָׁא דִּי אִתְעֲבִיד עַל בְּנֵי אֱנָשָׁא תְּחוֹת שְׁמְשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין אֲרוּם כּוּלָּא הַבָלוּ וּתְבִירוּת רוּחָא׃

יח וְסָנֵיתִי אֲנָא יָת כָּל טָרְחוֹתִי דִּי טָרַחְנָא תְּחוֹת שְׁמְשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין בְּגִין דְּאֶשְׁבְּקִינֵיהּ לְרַחֲבָעָם בְּרִי דְּאָתֵי בַּתְרָי וְייֵתֵי יָרְבְעָם עַבְדֵּיהּ וְיִסַּב מִן יְדוֹי עֲשַׂרְתֵּי שִׁבְטַיָּא וְיַחְסִין פַּלְגוּת מַלְכוּתָא׃

יט וּמַן יְדַע הֶחַכִּים יְהֵא אוֹ טִפֵּשׁ מַלְכָּא דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי בָּתְרַי וְיִשְׁלַט בְּכָל טָרְחוֹתִי דִּי טָרַחְתִּי בְּעַלְמָא הָדֵין וּבְכָל מָה דְּאַתְקֵנִית בְּחוּכְמְתִי תְּחוֹת שְׁמְשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין וְתָהִית בְּלִבִּי וְתָבִית לְמֵימַר אַף [יָת] דֵּין הַבָלוּ׃

כ וְחֲזָרִית אֲנָא לְיַאֲשָׁא יָת לִבִּי עַל כָּל טוֹרְחָא דִּי טָרַחְתִּי לְמִקְנֵי וּדְחַכִּימִית לְתַקָּנָא תְּחוֹת שְׁמְשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין׃

כא אֲרוּם אִית גְּבַר דִּי טוֹרְחֵיהּ בְּחוּכְמְתָא וּבְסוּכְלְתָנוּ וּבְצִדְקוּ וִימוּת בְּלָא וְלַד וְלִגְבַר דְּלָא טָרַח בֵּיהּ יִתְנִנֵּיהּ לְמֶהֱוֵי חוּלְקֵיהּ אַף דֵּין הַבָלוּ וּבִשְׁתָּא רַבְּתָא׃

כב אֲרוּם מָה הֱנָאָה אִית לֵיהּ לִגְבַר בְּכָל טוֹרְחֵיהּ וּבִתְבִירוּת לִבֵּיהּ דִּי הוּא טָרַח תְּחוֹת שְׁמְשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין׃

כג אֲרוּם כָּל יוֹמוֹהִי כְּאֵיבִין וְתַקִּיף רוּגְזֵיהּ גַּוְנֵיהּ אַף בְּלֵילְיָא לָא דָמִיךְ מִן הִרְהוּרֵי לִבֵּיהּ אַף דֵּין הַבָלוּ הוּא׃

כד לֵית דְּשַׁפִּיר בֶּאֱנָשָׁא אֱלָהֵין דִּי ייֵכוּל וְיִשְׁתֵּיהּ וְיֶחֱזֵי יָת נַפְשֵׁיהּ טָב קֳדָם בְּנֵי אֱנָשָׁא לְמֶעֱבַד יָת פִּקּוּדַיָּא דַּיְיָ לְמֶהַךְ בְּאוֹרְחַן דְּתַקְנָן קֳדָמוֹהִי בְּגִין דְּיוֹטֵיב לֵיהּ מִן טוֹרְחֵיהּ אַף דֵּין חֲזֵית אֲנָא דִּגְבַר דְּמַצְלַח בְּעַלְמָא הָדֵין מִן יְדָא דַּיְיָ הוּא דְּאִתְגְּזַר לְמֶהֱוֵי עֲלוֹהִי׃

כה אֲרוּם מַן הוּא דִּי עָסוֹק בְּפִתְגָמֵי אוֹרָיְתָא וּמַן הוּא גַבְרָא דְּאִית לֵיהּ חָשָׁא מִן יוֹם דִּינָא רַבָּא דַּעֲתִיד לְמֵיתֵי בָּר מִנַּי׃

כו אֲרוּם לֶאֱנָשׁ דְּתָקְנָן עוֹבָדוֹהִי קֳדָם יְיָ יְהַב חוּכְמְתָא וּמַנְדְּעָא בְּעַלְמָא הָדֵין וְחֶדְוָא עִם צַדִּיקַיָּא לְעַלְמָא דְּאָתֵי וּלְגַבְרָא חַיָּבָא יְהַב גָּוון בִּישׁ לְמִכְנַשׁ מָמוֹן וּלְמִצְבַּר קְנָיָן סַגִּי לְמֶהֱוֵי מְתְנְסִיב מִנֵּיהּ וּלְמֶהֱוֵי מִתְיְהִיב לִגְבַר דְּשַׁפִּיר קֳדָם יְיָ אַף דֵּין הֲבָלוּ הוּא לְחַיָּבָא וּתְבִירוּת רוּחָא׃

פרק ג

א לְכָל גְּבַר יֵיתֵי זִמְנָא וְעִדָּנָא לְכָל עִסְקָא תְּחוֹת שְׁמַיָּא׃

ב עִדָּן בְּחִיר לְמֵילַד בְּנִין וְעִדָּן בְּחִיר לְקַטָּלָא בְּנִין מְסָרְבִין וּמַרְגְּזִין לְקַטָּלוּתְהוֹן בְּאַבְנִין עַל מֵימַר דַּיָּנַיָּא עִדָּן בְּחִיר לְמִנְצַב אִילָן וְעִדָּן בְּחִיר לְשָׁרְשָׁא אִילָן נְצִיב׃

ג עִדָּן בְּחִיר לְקַטָּלָא בְּקְרָבָא וְעִדָּן בְּחִיר לְאַסָּאָה שְׁכִיב מְרַע עִדָּן בְּחִיר לְפַרְכָא בְּנָיָנָא וְעִדָּן בְּחִיר לְמִבְנֵי חוּרְבָּנָא׃

ד עִדָּן לְמִבְכֵּי עַל שְׁכִיבָא עִדָּן בְּחִיר לְמֶחֱדֵי בְּחוֹכָא וְעִדָּן בְּחִיר לְמִסְפְּדָא עַל קְטִילָא וְעִדָּן בְּחִיר לְטַפָּזָא בְּהִלּוּלָא׃

ה עִדָּן בְּחִיר לְפַקָּחָא דְּגוֹר אַבְנִין וְעִדָּן בְּחִיר לְמִצְבַּר אַבְנִין לְבִנְיָנָא עִדָּן בְּחִיר לְגָפְפָא אִתְּתָא וְעִדָּן בְּחִיר לְרַחָקָא מְגָפְפָא בְּשִׁבְעַת יוֹמֵי אֶבְלָא׃

ו עִדָּן בְּחִיר לְמִתְבַּע נְכָסָיָא וְעִדָּן בְּחִיר לְמֵיבַד נְכָסַיָּא עִדָּן בְּחִיר לְמִנְטַר עִסְקָא וְעִדָּן בְּחִיר לְמִשְׁדֵי עִסְקָא בְּיַמָּא בְּעִדָּן נַחְשׁוֹלָא רַבָּא׃

ז עִדָּן בְּחִיר לְמִבְזַע לְבוּשָׁא עַל שְׁכִיבָא וְעִדָּן בְּחִיר לְאַחָאָה בְּזִיעָא עִדָּן בְּחִיר לְמִשְׁתַּק מִלְּנַצָּאָה וְעִדָּן בְּחִיר לְמַלָּלָא פִּתְגָמֵי מַצוּתָא׃

ח עִדָּן בְּחִיר לְמִרְחַם חַד לְחַבְרֵיהּ וְעִדָּן בְּחִיר לְמִסְנֵי לִגְבַר חַיָּבָא עִדָּן בְּחִיר לְאָגָחָא קְרָבָא וְעִדָּן בְּחִיר לְמֶעֱבַד שְׁלָמָא׃

ט מָה מוֹתַר אִית לִגְבַר פְּלַח דִּי הוּא טָרַח לְמֶעֱבַד אוֹצְרִין וּלְמִכְנַשׁ מָמוֹן אִלּוּלֵי מִסְתַּיַּע בְּמַזְלָא דִּלְעֵילָא׃

י חָזִית יָת גֻּוָּן יִסּוּרִין וּפוּרְעָנוּתָא דִּי יְהַב יְיָ לִבְנֵי אֱנָשָׁא דִּי אִינּוּן רַשִּׁיעִין לְסַגָּפוּתְהוֹן בֵּיהּ׃

יא אֲמַר שְׁלֹמֹה מַלְכָּא בְּרוּחַ נְבוּאָה יָת כּוֹלָא עֲבַד יְיָ שַׁפִּיר בְּעִדָּנֵיהּ דְּחָזְיָא [הֲוַת] מַצוּתָא דַּהֲוָת בְּיוֹמֵי יַרְבָעָם בַּר נְבָט לְמֶהֱוֵי בְּיוֹמֵי שֶׁבַע בַּר בִּכְרִי וְאִתְעַכַּבַת וְהֲוָאַת בְּיוֹמֵי יַרְבָעָם בַּר נְבָט דְּאִלּוּ הֲוַת בְּיוֹמֵי שֶׁבַע בַּר בִּכְרִי לָא הֲוַת מִתְבְּנֵי בֵּית מוּקְדְּשָׁא עַל עֵסֶק עִגְלִין דְּדָהַב דַּעֲבַד יַרְבָעָם חַיָּבָא וְשַׁוִּינוּן חַד בְּבֵית אֵל וְחַד בְּדָן וּמִנֵּי פִּרְזְדָן עַל שְׁבִילָא וּפְסָקוּ עוֹלֵי רְגָלָאִין וּבְגִין כֵּן אִתְעַכַּבַת עַד זְמַן דְּיִתְבְּנֵי בֵּית מוּקְדְּשָׁא בְּגִין דְּלָא יְעַבְּדוּן יִשְׂרָאֵל לְמִבְנֵי יָתֵיהּ אַף יָת שְׁמָא רַבָּא דַּהֲוָת כְּתִיב וּמְפָרַשׁ עַל אֶבֶן שַׁתְיָא כַּסֵּי מִנְּהוֹן דְּאִשְׁתְּמוֹדַע קֳדָמוֹהִי יִצְרָא בִּישָׁא דִּי בְּלִבְּהוֹן דְּאִלּוּ הֲוָה מְסִיר בְּיַד אֱנָשׁ הֲוָה אֵינָשֵׁי מְשַׁמֵּשׁ בֵּיהּ וּמַשְׁכַּח בְּנָוָהּ

מַה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי בְּסוֹף יוֹמַיָּא עַד עָלְמֵי עָלְמַיָּא וְאַף יוֹם מוֹתָא כַּסֵּי מִנְהוֹן בְּדֵיל דְּלָא יְהוֹדַע לְגָבַר מִן רֵישָׁא מַה דַּעֲתִיד לְמֵיתֵי בְּסוֹפָא׃

יב אָמַר שְׁלֹמֹה מַלְכָּא בְּרוּחַ נְבִיָּא יְדָעִית אֲרוּם לֵית טָב בְּהוֹן בִּבְנֵי אֱנָשָׁא אֱרוּם אֱלָהֵין לְמֶחֱדֵי בְּחֶדְוַת אוֹרָיְתָא וּלְמֶעֱבַד טָב בְּיוֹמֵי חַיּוֹהִי׃

יג וְאוֹף כָּל אֱינַשׁ דְּייכוֹל וְיִשְׁתֵּי וְיֶחֱזֵי טָב בְּיוֹמוֹי וְיַחְסִין לִבְנוֹי בְּעִדָּן מוֹתֵיהּ כָּל טַרְחוּתֵיהּ מַתְּנָן דְּאִתְיְהִיבַת לֵיהּ מִן קֳדָם יְיָ הוּא׃

יד יְדָעִית בְּרוּחַ נְבוּאָה אֲרוּם כָּל דְּיַעֲבֵיד יְיָ בְּעַלְמָא בֵּין טָב לְבִישׁ מִדְּאִתְגְּזַר מִפּוּמֵיהּ הוּא יְהֵא לְעָלַם עָלוֹהִי לֵית רְשׁוּ לְגָבַר לְאוֹסָפָא וּמִנֵּיהּ לֵית רְשׁוּ לְגָבַר לְבַצָּרָא וּבְעִדָּן דְּייֵתֵי פּוּרְעָנוּתָא בְּעָלְמָא יְיָ הוּא דַּעֲבַד בְּגִין דִּי יִדְחֲלוּן בְּנֵי אֱנָשָׁא מִן קֳדָמוֹהִי׃

טו מָא דַּהֲוָת מִן קַדְמַת דְּנָא הָא כְּבָר הוּא דְּאִתֵּי מַה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי בְּסוֹף יוֹמַיָּא הָא כְּבָר הֲוָה וְלִיּוֹם דִּינָא רַבָּא דַּעֲתִיד יְיָ לְמִתְבַּע חַשׁוֹכָא וּמִסְכִּינָא מִן יְדוֹהִי דְּרַשִּׁיעָא דְּרָדִיף לֵיהּ׃

טז וְעוֹד חֲזֵית תְּחוֹת שִׁמְשָׁא בְּעָלְמָא הָדֵין אֲתַר בֵּית דִּינָא דְּדַיְינֵי שִׁקְרָא תַּמָּן יְחוֹבוּן לְזַכָּאָה לְמִפַּק חַיָּיבָא בְּדִינֵיהּ וַאֲתַר דְּמִשְׁתְּכַח תַּמָּן גְּבַר זַכַּאי תַּמָּן מִשְׁתְּכַח גַּבְרָא חַיָּיבָא לְמִשְׁלַט בֵּיהּ בְּגִין חוֹבֵי דָּרָא בִּישָׁא׃

יז אֲמַרִית אֲנָא בְּלִבִּי יָת זַכָּאָה וְיָת חַיָּבָא יְדִין יְיָ בְּיוֹם דִּינָא רַבָּא אֲרוּם עִדָּן מִתְעֲבֵיד לְכָל עִסְקָא וְעַל כָּל עוֹבָדָא דַּעֲבַדוּ בְּעָלְמָא הָדֵין אִתְדּוֹנוּן תַּמָּן׃

יח אֲמַרִית אֲנָא בְּלִבִּי עַל עִיסַק בְּנֵי אֱנָשָׁא דְּייֵתֵי עֲלֵיהוֹן מַכְתְּשִׁין וּמַרְעִין בִּישִׁין בְּגִין לְנַסּוֹאֵיהוֹן וּבְגִין לְמִבְחַנְהוֹן עֲבַד יְיָ לְמֶחֱזֵי אֵין תֵּיבִין בִּתְיוּבְתָּא יִשְׁתְּבֵיק לְהוֹן וְיִתְסוּן וְרַשִׁיעַיָּא דִּי אִינּוּן כִּבְעִירָא לָא תֵּיבִין בְּגִין כֵּן אִנּוּן מִתְוַכְּחִין בְּהוֹן לְאַבָאָשָׁא לְהוֹן׃

יט אֲרוּם אַרְעוּן אֱנָשָׁא חַיָּבָא וְאַרְעוּן בְּעִירָא מְסָאֲבָא אַרְעוּן חַד לְכוּלְהוֹן וְהֵיכְמָא דִּתְמוּת בְּעִירָא מְסָאֲבָא כֵּן יְמוּת דֵּין דְּלָא תְּאֵיב בִּתְיוּבְתָּא קֳדָם מוֹתֵיהּ וְנִשְׁמַת רוּחַ תַּרְוֵיהוֹן כַּחֲדָא אִתְדֵּן לְכָל גַּוּוֹן וּשְׁאָרוּת גַּבְרָא חַיָּבָא מִן בְּעִירָא מְסָאֲבָא מִדַּעַם בֵּין תַּרְוֵיהוֹן אֱלָהֵין בֵּית קְבוּרְתָא אֲרוּם כּוּלָּא הֲבָלוּ׃

כ כּוּלָּא אָזְלִין לַאֲתַר חַד כָּל דְּיָרֵי אַרְעָא אִתְבְּרִיאוּ מִן עַפְרָא וְכַד יְמוּתוּן כּוּלְהוֹן עֲתִידִין לְמִתּוּב לְעַפְרָא׃

כא מַן הוּא חַכִּימָא דְּיֵדַע אִין רוּחַ נִשְׁמְתָא בְּנֵי אֱנָשָׁא הֲסָלְקָא הִיא לְעֵילָּא לִרְקִיעָא וְרוּחַ נִשְׁמְתָא דִּבְעִירָא הֲנָחָתָא הִיא לְרַע לְאַרְעָא׃

כב וַחֲזֵית אֲרוּם לֵית טָב בְּעָלְמָא הָדֵין מִדְּיִחְדֵּי אֱנָשׁ בְּעוֹבָדוֹי טָבִין וְייכוֹל וְיִשְׁתֵּי וְיוֹטִיב לְבֵיהּ אֲרוּם הוּא חוּלְקֵיהּ טָב בְּעָלְמָא הָדֵין לְמִקְנֵי בֵּיהּ עַלְמָא דְּאָתֵי דְּלָא יֵימַר אֱנָשׁ בְּלִבֵּיהּ

לְמָה דֵין אֲנָא מְבַזְבֵּיז מָמוֹנָא לְמֶעֱבַד צְדָקָתָא טָב לִי דְּאִשְׁתְּקִינֵיהּ לִבְרִי בַּתְרַי אוֹ אֶתְזַן מִנֵּיהּ בְּעִדָּן סִיבְתִּי אֲרוּם מַן הוּא דְיַעֲלְנֵיהּ לְמֶחֱזֵי מַה דַּעֲתִיד לְמֶהְוֵי בַּתְרוֹי׃

פרק ד

א וּתְבִית אֲנָא וַחֲזִית יָת כָּל אֱנִיסִין דְּאִתְעֲבִידוּ לְצַדִּיקַיָּא [וְאַרְדוּ] בְּעָלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא מִן יַד דּוֹחֲקֵיהוֹן וְלֵית דִּי מַלֵּיל לְהוֹן תַּנְחוּמִין וְלֵית לְמִפְרַקְהוֹן מִן יַד דְּאוֹנְסֵיהוֹן בִּתְקוֹף יָדָא וּבְחֵילָא וְלֵית דִּי יַנְחִים לְהוֹן׃

ב וְשַׁבָּחוּת אֲנָא יָת שְׁכִיבָא דְּהָא כְּבָר מִיתוּ וְלָא חֲזֵי פּוּרְעָנוּתָא דְאָתֵי בְּעָלְמָא בָּתַר מוֹתֵיהוֹן יַתִּיר מִן חַיַּיָא דְּאִנּוּן קָיְמִין בְּעָלְמָא הָדֵין בְּעָקָא עַד כְּעַן׃

ג וְשַׁפִּיר מִן תַּרְוֵיהוֹן יָת דְּעוֹד כְּעַן לָא הֲוָה וְלָא אִתְבְּרִי בְּעָלְמָא דִי לָא חֲזָא יָת עוֹבָדָא בִּישָׁא דְּאִתְעֲבָדָא בְּעָלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא׃

ד וַחֲזֵית אֲנָא יָת כָּל טוֹרְחָא וְיָת כָּל אוֹטָבוּת עוֹבָדָא דְּעָבְדִין בְּנֵי אֱנָשָׁא אֲרוּם הִיא קִנְאָתָא דְּקִנְיַ גְּבַר לְחַבְרֵיהּ לְמֶעֱבַד כְּוָתֵיהּ דִּמְקַנְיַ לֵיהּ לְמֶעֱבַד טָבָא כְּוָתֵיהּ מֵימְרָא דִּשְׁמַיָּא יוֹטֵיב לֵיהּ וְדִמְקַנְיַ לֵיהּ לְמֶעֱבַד כְּבִשְׁתֵּיהּ מֵימְרָא דִּשְׁמַיָּא יַבְאִישׁ לֵיהּ וְאַף דֵּין הָבֶל וּלְחַיָּא וּתְבִירוּת רוּחָא׃

ה שָׁטְיָא אָזִיל וּמְגַפֵּיף יָת יְדוֹי בְּקַיְיטָא וְלָא צָבֵי לְמִטְרַח וּבְסִתְוָא יֵיכוֹל יָת כָּל מַה דְּאִית לֵיהּ וְאַפִּילּוּ כְּסוּ מֵעַל מְשַׁךְ בִּסְרֵיהּ׃

ו טָב לְגְבַר מְלֵי חָפְנֵי מֵיכְלָא בַּהֲנַיְת נְפַשׁ וּבְלָא גְּזֵילָא וַחֲטוֹפִין מִן תְּרֵין חָפְנִין מָלְיָן מֵיכְלָא בְּגֵזֵילָא וַחֲטוֹפִין וְעָתִיד לְשַׁלְמָה בְּדִינָא בְּטוֹרְחָא וּבִתְבִירוּת רוּחָא׃

ז וּתְבִית אֲנָא וַחֲזִית הָבֶל דְּאִתְגְּזַר לְמֶהֱוֵי בְּעָלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא׃

ח אִית גְּבַר יְחִידִי וְלֵית תִּנְיָן בָּר מִנֵּיהּ אַף בְּרָא וְאַף אֲחָא לֵית לֵיהּ לְמֵירַת יָת נְכְסוֹי וְלֵית סוֹף לְכָל טוֹרְחֵיהּ וְאַף עַיְנֵיהּ לָא תֵיכוֹל לְמִסְבַּע עָתְרֵיהּ וְלָא יֵימַר בְּלִבֵּיהּ לְמָא דְנָן אֲנָא טָרַח וּמְחַסֵּר יָת נַפְשִׁי מִטִּיבוּתָא אֲקוּם כְּעַן וְאַעֲבֵיד מִנֵּיהּ צְדָקָתָא וְאֶחֱדֵי בְּעָלְמָא הָדֵין עִם בְּנֵי אֱנָשָׁא וּלְעָלְמָא דְּאָתֵי עִם צַדִּיקַיָּא אַף דֵּין הָבֶל וְנָוון בִּישׁ הוּא׃

ט טָבִין תְּרֵין צַדִּיקַיָּא בְּדָרָא יַתִּיר מִן חֲדָא וְאִנּוּן דִּי דָבְרִין בְּמַזָּלָא וּמִשְׁתַּמְעִין מִלֵּיהוֹן דְּאִית לְהוֹן אֲגַר טַב לְעָלְמָא דְּאָתֵי בְּטוֹרְחֵיהוֹן דִּי טָרְחוּ לְסוֹבָרָא יָת דָּרֵיהוֹן׃

י אֲרוּם אֱלָהִין אִין יִפּוֹל חַד מִנְּהוֹן עַל עַרְסָא וְיִשְׁכּוּב מְרַע חֲדָא יְקִים יָת חַבְרֵיהּ בְּצָלוֹתֵיהּ דְּאִלּוּ חַד דְּהוּא זַכַּאי בִּלְחוֹדוֹהִי בְּדָרֵיהּ בְּעִדָּן דִּי יִפּוֹל עַל עַרְסֵיהּ וְיִשְׁכּוּב מְרַע לֵית לֵיהּ בְּדָרֵיהּ חָבֵר תִּנְיָן לְצַלָּאָה עֲלוֹהִי אֱלָהִין בִּזְכוּתֵיהּ יְקוּם מִמַּרְעֵיהּ׃

יא אַף אִין דַּמְכָן תְּרֵין גְּבַר וְאִתְתֵּיהּ וְשָׁחְיִן לְהוֹן בְּסִתְוָא וּלְחַד אֵיכְדֵין יִשְׁחַן׃

יב וְאִין יְקוּם גְּבַר רַשִׁיעָא וְתִקִּיפָא בְּדָרָא וְעוֹבָדוֹהִי מְקַלְקְלִין וּמִסְתַּקְפִין לְאֵיתָאָה פּוּרְעָנוּתָא בְּעָלְמָא קָיְמִין תְּרֵין צַדִּיקַיָּא לְקַבְלֵיהּ וּמְבַטְּלִין פּוּרְעָנוּתָא בִּזְכוּתֵיהוֹן וְכַמָּה יַאֲוֹון תְּלָתָא צַדִּיקַיָּא דְּאִנּוּן בְּדָרָא וּשְׁלָם בֵּינֵיהוֹן כְּתִיבָא דְּמַגְדְּלָא תְּלַת תְּלָת נִימִין דְּלָא בְּבָהִילוּ אִתְנָתָק:

יג טָב הוּא אַבְרָהָם דִּי הוּא רַבְיָא מִסְכֵּן וַהֲוָת בֵּיהּ רוּחַ נְבוּאָה מִן קֳדָם יְיָ וְאִשְׁתְּמוֹדַע לֵיהּ מָרֵיהּ בְּמֵהֱוֵיהּ בַּר תְּלַת שְׁנִין וְלָא צָבֵי לְמִפְלַח לְטָעֲוָתָא יַתִּיר מִן נִמְרוֹד רַשִׁיעָא דַהֲוָה מַלְכָּא סִיב וְטִפֵּשׁ וּמִן בְּגִלַּל דְּלָא צָבֵי אַבְרָהָם לְמִפְלַח לְטָעֲוָתָא רְמוֹהִי לְגוֹ אַתּוּן נוּרָא יְקִידְתָּא וְאִתְרְחִישׁ לֵיהּ נִסָּא מִן רְבוֹנֵי עָלְמָא וְשֵׁיזְבֵיהּ מִתַּמָּן וְאַפֵּילוּ מִן בָּתַר הַכֵּי לָא הֲוָת מַנְדְּעָא בְּנִמְרוֹד לְאַזְדְּהָרָא עוֹד בְּדִיל דְּלָא לְמִפְלַח לְטָעֲוָתָא דְּהוּא פְּלַח מִן לְקַדְמִין:

יד אֲרוּם מִן גְּנֵיסַת פָּלְחֵי טָעֲוָתָא נְפַק אַבְרָהָם וּמְלַּךְ עַל אַרְעָא דִּכְנַעֲנָאֵי אֲרוּם אַף בְּיוֹמֵי מַלְכוּתֵיהּ דְּאַבְרָהָם אִתְעֲבִיד נִמְרוֹד מִסְכֵּינָא בְּעָלְמָא:

טו אֲמַר שְׁלֹמֹה מַלְכָּא בְּרוּחַ נְבוּאָה מִן קֳדָם יְיָ חֲזִית יָת כָּל חַיָּיא דְּאָזְלִין בְּטַפְשׁוּתְהוֹן לְסָרָבָא עַל רְחַבְעָם בְּרִי תְּחוֹת שְׁמַיָּא וּמְפַלְּגִין לֵיהּ יָת מַלְכוּתָא לְאִתְיְהָבָא לְיָרָבְעָם בַּר נָבָט בְּרַם שִׁבְטָא דְּבִנְיָמִין וְיהוּדָה הֲוָה לִבְהוֹן שְׁלִים עִם רְבָיָא הוּא רְחַבְעָם בְּרִי דַהֲוָה תִּנְיָן לְמַלְכוּתִי דִּיקוּם וְיִמְלוֹךְ בַּאֲתַר אַחְסָנְתֵּיהּ בִּירוּשְׁלֵם:

טז לֵית סוֹף לְכָל עַמָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל לְכָל צַדִּיקַיָּא דַּהֲוָה מְדַבֵּר קֳדָמֵיהוֹן בְּרַם אִנּוּן יַעֲטוּהִי בְּחוּכְמְתָא לְמֵיקַל נִירָא מֵעִלָּוֵיהוֹן וּבְטִפְשׁוּתֵיהּ אֲזַל וְאִתְיַעַט עִם עוּלֵימָא וְאִנּוּן יַעֲטוּהִי בְּטִפְשׁוּתָא לְיַקָּרָא נִיר מַלְכוּתָא עַל עַמָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל וּשְׁבַק מִלְכַת סָבַיָּא וַאֲזַל בְּמִלְכַת בָּתְרָאֵי בְּרַם אִנּוּן בָּתְרָאֵי תְּוָהוּ בָּתַר כֵּן לָא חֲדוּ בֵּיהּ וְאִנּוּן גָּרְמוּ עֲלוֹהִי לְאִסְתַּקָּפָא לְמֶהֱוֵי מִתְפַּלְּגִין מִנֵּיהּ עֲשַׂרְתֵּי שִׁבְטַיָּא וּמְלוֹךְ עִלַּוֵיהוֹן יָרָבְעָם חַיְבָא אֲמָרִית אַף דֵּין הֲבָלוּ לִרְחַבְעָם בְּרִי וּתְבִירוּת רוּחָא לְדִילֵיהּ:

יז אַנְתְּ בַּר נָשָׁא טַר רַגְלָךְ בְּעִדָּן דְּתֵיזֵיל לְבֵית מוּקְדְּשָׁא דֵּיֵי לְצַלָּאָה דְּלָא תְּהֵךְ תַּמָּן מְלָא חוֹבִין עַד לָא תְּתוּב וּתְהֵי מְקָרֵיב אוּדְנָךְ לְקַבָּלָא אוּלְפַן אוֹרָיְתָא מִן כָּהֲנַיָּא וְחַכִּימַיָּא וְלָא תְּהֵי כְּטִפְשַׁיָּא דִּמְקָרְבִין קוּרְבָּנָא עַל חוֹבֵיהוֹן וְלָא תְּיִבִין מִן עוֹבָדֵיהוֹן בִּישַׁיָּא דַּאֲחִידִין בִּידֵיהוֹן וְלֵיתוֹהִי מְקַבֵּל בְּרַעֲוָא אֲרוּם לֵיתֵיהוֹן יָדְעִין לְמֶעֱבַד [בְּהוֹן] בֵּין טָב לְבִישׁ:

פרק ה

א לָא תְבַהֵיל עַל מֵימְרָךְ לְשַׁבָּשָׁא יָת מִלֵּי פּוּמָּךְ וְלִבָּךְ לָא יוֹחֵי לְאַפָּקָא מַמְלַל בְּעִדָּן דְּאַתְּ מְצַלֵּי [מִן] קֳדָם יְיָ אֲרוּם יְיָ שַׁלִּיט עַל כָּל עָלְמָא וְיָתִיב עַל כּוּרְסֵי יְקָרֵיהּ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא וְאַנְתְּ יָתִיב עַל אַרְעָא בְּגִין כֵּן יְהוֹן מִלֵּי פּוּמָּךְ קַלִּילִין:

ב אֲרוּם הֵיכְמָא דְּאַתְּי חֶלְמָא עַל הִרְהוּרֵי לִבָּא בְּסָגִיאוּת [עַנְוְנָן] קָל שָׁטְיָא [כְּדֵין] בְּסָגִיאוּת פִּתְגָמִין בְּטֵילִין׃

ג בְּעִדָּן דְּתִדַּר נִדְרָא קֳדָם יְיָ לָא תְעַכֶּב לְשַׁלָּמוּתֵיהּ אֲרוּם בְּגִין כֵּן לֵית רַעְוָא קֳדָם יְיָ בְּטִפְּשַׁיָּא מִן בְּגָלַל דִּמְעַכְּבִין נִדְרֵיהוֹן וְלָא מְשַׁלְּמִין וַאֲנָתְּ יָת דְּתִנַּדַּר שַׁלֵּים׃

ד טָב לָךְ דְּלָא תְנַדַּר מִן דְּן תְּנַדֵּר וְלָא תְשַׁלֵּם׃

ה לָא תְנַבֵּיל יָת מֵימַר דְּפוּמָךְ לְמִגְרַם דִּין גֵּיהִנָּם עֲלֵי בְסָרָךְ וּבְיוֹם דִּינָא רַבָּא לָא תֵיכוּל לְמֵימַר קֳדָם מַלְאֲכָא אַכְזָרָא דְּרַדֵּי בָךְ אֲרוּם שָׁלוּתָא הִיא לְמָא דֵּין יַתְקֵף רוּגְזָא דַּיְיָ עַל קָל מֵימָרָךְ דְּאִתְאֲמַר בִּגְנוּתָא וְיַחֲבֵיל יָת עוֹבָדֵי יָדָךְ׃

ו אֲרוּם בְּסָגִיאוּת חֶלְמִין דְּנִבְיֵאי שִׁקְרָא וְהֶבְלִין דְּבַעֲלֵי חֲרָשִׁין וּמִלִּין סַגִּיאִין דְּרַשְׁיַעְיָא לָא תְהֵימִין אֲרוּם חַכִּימַיָּא צַדִּיקַיָּא תְּהֵי מְשַׁמֵּישׁ וּמְנָהוֹן תִּתְבַּע אוּלְפָן וּמִן קֳדָם יְיָ תְּהֵי דְּחֵיל׃

ז אִין אֲנִיסוּת מִסְכֵּינִין וּגְזֵילְתָא וְדִין וְצִדְקָתָא תֶּחֱמֵי בְּקִרְוָתָא לָא תִתְמַהּ בְּלִבְּךְ לְמֵימַר אֵיכְדֵין רְעוּתָא דַּיְיָ עַל כָּל אִלֵּין אֲרוּם עַל [אֵל אַדִּיר] שְׁמֵי מְרוֹמָא נְטִיר עוֹבָדֵי בְּנֵי אֱנָשָׁא בֵּין טָב לְבִישְׁתָּא וּמִן קֳדָמוֹי מִשְׁתַּלְחִין גּוּבְרִין גַּוְוָתְנִין וְתַקִּיפִין לְמִרְדֵּי בְּרַשְׁיַעְיָא וּלְמֶהֱוֵיהוֹן מִתְמַנַּן רַבָּנִין עֲלַוֵיהוֹן׃

ח וּמוֹתַר שְׁבָח פּוּלְחָנוּת אַרְעָא עַל כּוֹלָּא הִיא דְּבְעִדָּן דְּמִרּוֹדִין בְּנֵי מַלְכוּתָא וּמַלְכָּא מִתְיְהֵיב בְּפִצְחֵיהוֹן מִן קֳדָמֵיהוֹן אִין לֵית לֵיהּ עִיבּוּר לְמֵיכַל הַהוּא מַלְכָּא לִגְבַר פָּלַח בְּחַקְלָא מִתְעֲבֵיד עֲבַד מִשְׁתַּעְבֵּד׃

ט גְּבַר תַּגָּר דִּי רָחִים לְמִקְנֵי כְּסַף וּמָרֵי פְּרַגְמַטְיָא לָא יִשְׂבַּע לְמִצְבּוֹר כְּסַף וּמַן דִּי רָחִים לְמִכְנוֹשׁ מָמוֹן יַתִּיר לֵית לֵיהּ שְׁבָח בְּעָלְמָא דְּאָתֵי אִין לָא יַעֲבֵיד מִנֵּיהּ צְדָקָתָא בְּגִין דְּלֵית לֵיהּ אֲגַר עֲלַל לְמֵיכַל אַף דֵּין הֶבְלוּ׃

י בְּזִמְנָן דְּסַגֵּי טָבְוָתָא בְּעָלְמָא סְגִיאָן אוּף בְּנֵי אֱנָשָׁא דְּיֵיכְלוּנֵהּ וּמַה הֲנָאָה אִית לְמָרַהָא דְּיִצְבְּרִנַּהּ אִין לָא יַעֲבֵיד מִנֵּיהּ טִיבוּתָא בְּגִין דִּי יֶחֱזֵי בְּעָלְמָא דְּאָתֵי יְהֵבִית אַגְרֵהּ בְּעֵינוֹי׃

יא בְּסִימַת דְּמֵיכַת גַּבְרָא דְּפָלַח לְמָרֵי עַלְמָא בְּלֵב שְׁלִים וְאִית לֵיהּ נִיחָא עַל בֵּית קְבוּרְתֵּיהּ אִין זְעִירוּת שְׁנִין יֵיחֵי אִין סְגִיאוּת שְׁנִין בָּתַר דְּפָלַח לְמָרֵי עָלְמָא בְּעַלְמָא הָדֵין לְעָלְמָא דְּאָתֵי אֲגַר עוֹבָדֵי יְדוֹי יַחְסִין וְחוּכְמַת אוֹרָיְתָא דַּיְיָ לְגַבֵּר דְּעַתִּיר בְּחוּכְמְתָא הֵיכְמָא דְּמָעֵסַק בַּהּ בְּעָלְמָא הָדֵין וְאִשְׁתַּדַּל בְּאוּלְפָנָא כְּדֵין תְּנוּחַ עֲלוֹהִי עַל בֵּית קְבוּרְתֵּיהּ וְלָא תִשְׁתְּבְקִנֵּיהּ בְּלִחּוֹדוֹהִי הֵיכְמָא דְּלָא שַׁבְקַת אִתְּתָא לְגוּבְרַהּ בְּלִחּוֹדוֹהִי לְדַמְכָא׃

יב אִית בִּישׁוּתָא מַרְעִיתָא חֲמִית בְּעָלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא וְלֵית לֵיהּ אָסוּ גְּבַר דְּיִכְנוֹשׁ עָתְרָא וְלָא עֲבִיד מִנֵּיהּ טָב לְסוֹף יוֹמָיָא הַהוּא עָתְרָא נְטִיר לֵיהּ לְאַבָּאשָׁא לֵיהּ לְעָלְמָא דְּאָתֵי׃

יג וְהַהוּא עָתְרָא דִּי יִשְׁבַּק לִבְרֵיהּ בָּתַר מוֹתֵיהּ יְהוֹבַד עַל דִּי קְנָא לֵיהּ בְּגַוָון בִּישׁ וְלָא יִתְקַיֵם בְּיַד בְּרֵיהּ דִּי יוֹלִיד וְלָא אִשְׁתְּאַר לֵיהּ בִּידוֹי מִדְּעַם׃

יד הֵיכְמָא דִּנְפַק מִמְּעֵי אִמֵּיהּ עַרְטִילַי בְּלָא כְסוּ וּבְלָא מִדְּעַם טָב כְּדֵין יְתוּב לְמֵיזַל לְבֵית קְבוּרְתֵּיהּ חַסִּיר מִן זְכוּתָא הֵיכְמָא דִּי אָתָא בְּעַלְמָא הָדֵין וּמִדְּעַם אֲגַר טָב לָא יְקַבֵּיל בְּטוֹרְחֵיהּ לְסוֹבָרָא עִמֵּיהּ לְעַלְמָא דְּהוּא אָזֵיל לְמֶהֱוֵי לִזְכוּ בִּידֵיהּ׃

טו וְאוּף דָּא בִּשְׁתָא מַרְעִיתָא וְלֵית לַהּ אָסוּ דְּכָל קֳבֵיל דְּאָתָא לְעַלְמָא הָדֵין חַסִּיר מִן זְכוּתָא כְּדֵין יֵיזֵיל לְעַלְמָא הַהוּא וּמָה מוֹתַר הֲוָה לֵיהּ דִּי טָרַח לְקַבָּלַת רוּחֵיהּ׃

טז אוּף כָּל יְמוֹהִי בַּחֲשׁוֹכָא שָׂרָא בְּדִיל דְּלַחֲמוֹהִי בִּלְחוֹדוֹהִי טָעִים וּבְנְסִיס סַגֵּי חֶזֵי וּבְמַרְעִין וּרְגִיז הֲווֹ חַיּוֹהִי׃

יז וְהָא דִּי חֶזִית אֲנָא טָבָא הוּא לְבָנֵי אֱנָשָׁא וּדְשַׁפִּיר לְהוֹן לְמֶעֱבַד בְּעַלְמָא הָדֵין דְּיֵיכְלוּן וְיִשְׁתּוּן מִן טוּרְחוּתְהוֹן בְּדִיל דְּלָא לְאוֹשָׁטָא יְדָא בַּאֲנוּסָא וַחֲטוּף לְמִטַּר פִּתְגָמֵי אוֹרָיְתָא וּלְמֵיחַן עֲנֵיֵי נִכְסָא מִן בִּגְלַל דְּיֶחֱזוּן טָבְתָא בְּכָל טוּרְחוּתְהוֹן דִּי טָרְחוּ בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא מִנְיַן יוֹמֵי חַיּוֹהִי דִּגְבַר דִּי יְהַב לֵיהּ יְיָ בְּמַזָּלֵיהּ אֲרוּם הוּא חוּלְקֵיהּ לֵית אֲחוֹרָן בָּר מִנֵּיהּ׃

יח אוּף כָּל אֱנָשׁ דִּיהַב לֵיהּ יְיָ עוֹתָר וְנִכְסִין וְאַשְׁלְטֵיהּ [יְיָ] לְמֵיכַל מִנֵּיהּ בְּעַלְמָא הָדֵין וּלְמֶעֱבַד מִנֵּיהּ צְדָקְתָא וּלְקַבָּלָא אֲגַר שְׁלִים בְּעַלְמָא דְּאָתֵי וּלְמִבְדַּח בְּטוּרְחֵיהּ עִם צַדִּיקַיָּא הַא דָּא מַתְנָא דְּאִתְיְהִיבַת לֵיהּ בְּמַזָּלֵיהּ מִן קֳדָם יְיָ הוּא׃

יט אֲרוּם לָא יוֹמִין סַגִּיאִין חַיֵּי אֱנָשׁ דִּי יְדַכַּר יָת יוֹמֵי חַיּוֹהִי כְּמָה מִנְהוֹן עֲתִידִין לְמֶהֱוֵי טַבְוון וּכְמָה מִנְהוֹן עֲתִידִין לְמֶהֱוֵי בִּישִׁין מְטוּל דְּלָא אִתְמַסְרוּ לִבְנֵי אֱנָשָׁא אֲרוּם מִן קֳדָם יְיָ אִתְגְּזַר עֲלוֹהִי כַּמָּה יוֹמִין יִסְתְּגִיף וְכַמָּה יוֹמִין יְהֵי בְּחֶדְוַת לִבֵּיהּ׃

פרק ו

א אִית בִּשְׁתָא דַּחֲזֵית בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא וְרַבְּתָא הִיא עַל בְּנֵי אֱנָשָׁא׃

ב גְּבַר דִּי הַב לֵיהּ יְיָ בְּמַזָּלֵיהּ עוֹתַר וְנִכְסִין וְלֵיתוֹהִי מַחְסַר לְנַפְשֵׁיהּ מִכֹּל דִּי יִתְרְעֵי וְלָא אַשְׁלְטֵיהּ יְיָ עַל עִוּתְרֵיהּ לְמִטְעַם מִנֵּיהּ אֱלָהִין יְמוּת בְּלָא וְלַד וְלָא חָס עַל קְרִיבֵיהּ לְאַחְסָנוּתֵיהּ לֵיהּ אֲרוּם אִנְתְּתֵיהּ תְּהֵא מִתְנַסְבָּא לְגְבַר חִילוֹנָאי וְיִחְסְנִינֵיהּ וְיֵכְלִינֵיהּ כָּל דֵּין גַּרְמוּ לֵיהּ חוֹבוֹהִי דְּלָא עֲבַד מִנֵּיהּ מִדְּעַם טָב וְאִתְהֲפִיךְ עֲתִירֵיהּ לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לַהֲבָלוּ וּלְמַרְעָא בִּישָׁא׃

ג אִין יוֹלִיד גְּבַר מְאָה בְּנִין וּשְׁנִין סַגִּיאִין יֵיחֵי וּבְשָׁלְטָנוּתָא וְרַבְּנוּתָא הוּא דִּי יְהוֹן יוֹמֵי שְׁנוֹהִי וְנַפְשֵׁיהּ לָא שָׂבְעַת מִן טַבְתָא דַּהֲוָת לֵיהּ עַל דִּי רְחִים עַל עָתְרֵיהּ וְלָא קְנָא מִנֵּיהּ

שְׁמָא טָבָא אַף בֵּית קְבוּרְתָא לָא הֲוָת מְזַמְנָא לֵיהּ אֲמָרִית אֲנָא בְּמֵימְרִי דְּטָב מִנֵּיהּ שְׁלִילָא דְּלָא חָזָא עַלְמָא הָדֵין׃

ד אֲרוּם בַּהֲבָלוּתָא אֲתָא בְּעַלְמָא הָדֵין וּבַחֲשׁוֹכָא יְזִיל לְעַלְמָא הַהוּא וּבַחֲשׁוֹכָא שְׁמֵיהּ מִתְחֲפֵי מִן בַּגְלַל דְּלֵית לֵיהּ זְכוּתָא וְשׁוּם טָב לָא קָנָא לְמֶהֱוֵי מִדְּכָר׃

ה וְאַף נְהוֹר אוֹרָיְתָא לָא חֲמָא וְלָא יָדַע בֵּין טָב לְבִישׁ לְמִבְחַן בֵּין עָלְמָא הָדֵין לְעָלְמָא דְּאָתֵי׃

ו וְאִלּוּלֵי הֱוֹוּ יוֹמֵי חַיּוֹהִי דְּגַבְרָא תְּרֵין אַלְפִּין שְׁנִין וּבְאוֹרָיְתָא לָא עָסִיק וְדִינָא וְצַדְקָתָא לָא עֲבַד בְּשִׁבּוּעַת מֵימְרָא דַּיְיָ דִּבְיוֹם מוֹתֵיהּ נָחֲתָא נַפְשָׁא לְגֵיהִנֵּם לַאֲתַר חַד דְּכָל חַיָּבָא אָזְלִין תַּמָּן׃

ז כָּל טוֹרַח דְּגַבְרָא בְּדִיל מְזוֹן פּוּמֵיהּ הוּא טָרַח וְעַל מֵימַר פּוּמָא דַּיְיָ מִתְּזַן וְאַף נַפְשָׁא דֶּאֱנָשׁ לָא תִשְׂבַּע מֵיכְלָא וּמִשְׁתְּיָא׃

ח אֲרוּם מָה מוֹתַרָא אִית לְחַכִּימָא בְּעַלְמָא הָדֵין יַתִּיר מִן שָׁטְיָא בְּגִין דָּרָא בִּישָׁא דְּלָא מִתְקַבֵּל עֲלַוֵיהוֹן וּמָה אִית לְהַהוּא גַּבְרָא עַנְיָא לְמֶעֱבַד אֱלָהֵין לְמֶעְסַק בְּאוֹרָיְתָא דַּיְיָ בְּגִין דִּי יִנְדַּע הֵיכְדֵין עָתִיד לְמִהְוֵי לְכָל קֳבֵיל צַדִּיקַיָּא בְּגִנְּתָא דְּעֵדֶן׃

ט טָב לְגַבְרָא לְמֶחֱדֵי עַל מָה דְּאִית לֵיהּ וּלְמֶעֱבַד צְדָקָתָא וּלְמֶחֱמֵי אֲגַר טָב עַל עוֹבָדוֹי לְיוֹם דִּינָא רַבָּא מִן דִּי יֵזִיל לְעָלְמָא הַהוּא בְּסִגּוּף נְפַשׁ בְּרֵם דֵּין לְגַבְרָא חַיָּבָא הַבְלוּ וּתְבִירוּת רוּחָא׃

י מָה דַּהֲוָה בְּעַלְמָא הָא כְּבָר אִתְקְרִי שְׁמֵיהּ וְאִשְׁתְּמוֹדַע לִבְנֵי אֱנָשָׁא מִן יוֹמָא דַּהֲוָה אָדָם קַדְמָאָה וְכוֹלְא גְּזֵירַת מֵימְרָא דַּיְיָ הִיא וְלֵית רְשׁוּ לְגַבְרָא לְמֵיקָם בְּדִינָא עִם מָרֵי עָלְמָא דְּתַקִּיף מִנֵּיהּ׃

יא אֲרוּם אִית פִּתְגָמִין סַגִּיאִין דְּמַסְגְּנִין הֲבָלוּ בְּעַלְמָא מָה מוֹתַר אִית לְגַבַּר דְּמִתְעַסֵּק בָּהוֹן׃

יב אֲרוּם מַן הוּא דִּי יְנַדַּע מָה יוֹטִיב לֶאֱנָשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין אֱלָהֵין לְמֶעְסַק בְּאוֹרָיְתָא דִּי אִנּוּן חַיֵּי עָלְמָא וְכָל מִנְיַן יוֹמֵי חַיֵּי הֶבְלוֹ דִּי יְחֵי בְּעִדָּן מוֹתֵיהּ אִנּוּן חֲשִׁיבִין בְּעֵינוֹי כִּטְלָלָא דְּמַיָּן הוּא דִּי יְחַוִי לֶאֱנָשָׁא מָה דְּעָתִיד לְמֶהֱוֵי בְּאַפּוֹהִי [בָּתְרוֹהִי] בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא׃

פרק ז

א טָב שְׁמָא טָבָא דְּיִקְנוּן צַדִּיקַיָּא בְּעַלְמָא הָדֵין יַתִּיר מִמִּשְׁחָא דִּרְבוּתָא דַּהֲוָה מִתְרַבֵּי עַל רֵישׁ מַלְכַיָּא וְכַהֲנַיָּא וְיוֹמָא דְּיִשְׁכּוֹב גְּבַר וּמִפְטַר לְבֵית קְבוּרְתָא בְּשׁוּם טָב וּבְזְכוּתָא מִן יוֹמָא דְּאִתְיְלִיד רַשִׁיעָא בְּעַלְמָא׃

ב טָב לְמֵיזַל לְגַבַּר אֲבֵילָא לְנַחֲמוּתֵיהּ מִלְּמֵיזַל לְבֵית מִשְׁתְּיָא דְּחַמְרָא דְּמִתְלַעֲבִין [תַּמָּן דִּי] בְּבֵית אֲבֵילָא תַּמָּן הוּא סוֹף כָּל אֱנָשָׁא לְמֵיזַל דְּעַל כּוּפְלְהוֹן אִתְגְּזַרַת גְּזֵירַת מוֹתָנָא וּמִן בַּגְלַל דִּיהָךְ לְבֵית אֲבֵילָא גַּבְרָא צַדִּיקָא יְתִיב וְיִתֵּין לְלִבֵּיהּ מִלֵּי דְּמוֹתָא וְאֵין אִית בִּידֵיהּ מִדְּעַם בִּישׁ יִשְׁבְּקִינֵיהּ וְיָתֵב בְּתִיּוּבְתָא קֳדָם מָרֵי עָלְמָא׃

ג טָב רְגַז דִּרְגַז מָרֵי עַלְמָא עַל צַדִּיקַיָּא בְּעַלְמָא הָדֵין מִן חוֹכָא דִּי הוּא מְחֵיךְ עִם רַשִּׁיעַיָּא אֲרוּם בְּאַבְאָשׁוּת אַפֵּי שְׁכִינְתָא אָתֵי בַּצּוּרְתָּא וּפוּרְעָנוּתָא בְּעַלְמָא בְּגִין לְאוֹטָבָא לֵב צַדִּיקַיָּא וְיִצַּלַן קֳדָם מָרֵי עָלְמָא דְּהוּא מְרַחֵים עֲלַוֵיהוֹן׃

ד לִבְּהוֹן דְּחַכִּימַיָּא אָנֵן עַל חָרְבַן בֵּית מוּקְדְּשָׁא וְעָצִיב עַל גָּלוּת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְלֵב שָׁטְיָא בְּחֶדְוַת בֵּית לֵיצָנוּתְהוֹן אָכְלִין וְשָׁתַן וּמִתְפַּנְקִין וְלָא יְתִבוּן עַל לִבְּהוֹן סִגּוּף אֲחֵיהוֹן׃

ה טָב לְמִתַּב בְּמֶדְרָשׁ בֵּית אוּלְפָנָא וּלְמִשְׁמַע נְזוֹף גְּבַר חַכִּימָא בְּאוֹרָיְתָא מִגְּבַר דְּאָזֵיל לְמִשְׁמַע קָל טַבְלָא דְּשָׁטְיָן׃

ו אֲרוּם כְּקָל קִיבְלַת כּוּבִּין דְּמִתּוֹקְדִין תְּחוֹת דּוּדָא כְּדֵין קָל חוֹכָא דְּשָׁטְיָא אוֹף דֵּין הֶבֶל׃

ז אֲרוּם אֲנִיסָא יְהַתֵּיל בְּחַכִּימָא בְּגִין דְּלָא אֲזֵיל בְּאוֹרְחָתֵיהּ וּמְהוֹבַד בְּמִלּוֹי בִּישַׁיָּא יָת חוּכְמַת לֵב חַכִּימַיָּא דְּאִיתְיְהִיבַת לֵיהּ בְּמַתְנָא מִן שְׁמַיָּא׃

ח טָב סוֹף עִסְקָא מִן שֵׁירוּיֵהּ דִּבְשֵׁירוּיֵהּ לָא אִשְׁתְּמוֹדַע לְגַבַּר מַה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי בְּסוֹפֵיהּ אֱלָהֵין סוֹף מִלְּתָא טָב אִשְׁתְּמוֹדַע לְגַבַּר דְּטָב הוּא וְטָב [מִן] קֳדָם יְיָ גְּבַר דִּי שַׁלִּיט בְּרוּחֵיהּ וּמְחַבֵּשׁ יְצֵרֵיהּ מִגְּבַר דְּאָזֵיל בְּגַסּוּת רוּחֵיהּ׃

ט וּבְעִדָּן דְּתֵיתֵי עֲלָךְ אוֹכַחְתָּא מִן שְׁמַיָּא לָא תְבַהֵיל בְּנַפְשָׁךְ לְמִרְתַּח וּלְמֵימַר פִּתְגָמֵי סָרָבְנוּתָא כְּלַפֵּי שְׁמַיָּא אֲרוּם אֵין אַנְתְּ סָבִיל יִשְׁתְּבֵיק לָךְ (חוֹבָךְ) וְאֵין אַתְּ מְסָרֵיב וּמְרַתַּח אֱלָא אֲרוּם רִתְחָא בַּעֲטַף שָׁטְיָן יְנוּחַ עַד כְּדוּן דִּי הוֹבֵד יָתְהוֹן׃

י וּבְעִדָּן עָקְתָךְ לָא תֵימַר מָה דַּהֲוָת קַדְמַת דְּנָא טָב בְּעַלְמָא דִּיוֹמִין קַדְמָאִין הֲווֹ טַבְיָין וֶאֱנָשֵׁי דָּרָא הַהוּא הֲווֹ שַׁפִּירֵי עוֹבָדָא יַתִּיר מִן אִלֵּין בְּגִין כֵּן טָבָא הֲוָה מַטֵּי לְהוֹן וְאַנְתְּ לָא עַל חוּכְמְתָא שְׁאַלְתְּ עַל דְּנָא׃

יא טָבְתָא חוּכְמְתָא דְּאוֹרָיְתָא עִם אַחְסָנַת מָמוֹנָא וְיַתִּיר לְגַבַּר לְמֶהֱוֵי מְדַבַּר בְּעָנְוָתָנוּתָא עִם גּוּבְרִין דַּיָּירֵי אַרְעָא דְּחָזֵן טָב וּבִישׁ תְּחוֹת שְׁמְשָׁא בְּעַלְמָא הָדֵין׃

יב אֲרוּם הֵיכְמָא דְּמִסְתַּתַּר גַּבְרָא בְּטִלַּל חוּכְמְתָא הֵיכְדֵין מִסְתַּתַּר בְּטִלַּל כַּסְפָּא בְּעִדָּן דִּי עֲבִיד מִנֵּיהּ צְדָקָתָא וּמוֹתַר מַנְדְּעָא בְּחוּכְמְתָא דְּאוֹרָיְתָא תְּחֵי יָת מָרַהָא מִבֵּית קְבוּרְתָא לְעָלְמָא דְּאָתֵי׃

יג הֲוֵי מִסְתַּכַּל יָת עוֹבָדָא דַּיְיָ וּגְבוּרְתֵיהּ דִּי עֲבַד יָת סַמְיָא וְיָת גְּבִינָא וְיָת חֲגִירָא לְמֶהֱוֵיהוֹן פְּרִישָׁן בְּעָלְמָא אֲרוּם מַן הוּא חַכִּימָא דִּי יָכִיל לְתַקָּנָא יָת חַד מִנְּהוֹן אֱלָהֵין מָרֵי עָלְמָא דִּי עִוְּתֵיהּ׃

יד בְּיוֹם דְּיוֹטִיב לְךְ יְיָ תְּהֵי אַף אַנְתְּ בְּטִיבוּתָא וְתִטַּב לְכָל עָלְמָא בְּגִין דְּלָא יֵיתֵי עֲלָךְ יוֹמָא בִּישָׁא חֲזֵי וְאִסְתַּכַּל וְאַף יָת דֵּין כָּל קֳבֵיל דֵּין עֲבַד יְיָ בְּגִין לְאוֹכָחָא אֱנָשֵׁי עַלְמָא מִן בְּגַלַּל דְּלָא יִשְׁכַּח אֱנָשׁ בָּתְרוֹהִי מִדָּעַם בִּישׁ לְעַלְמָא הַהוּא׃

טו יָת כּוֹלָא חֲזֵית בְּיוֹמֵי הֶבְלוֹתִי דְּמִן קֳדָם יְיָ מִתְגְּזָרִין טָב וּבִישׁ לְמֶהֱוֵי בְּעָלְמָא עַל עֵסֶק מַזָּלַיָּא דְּאִתְבְּרִיאוּ בְּהוֹן בְּנֵי אֱנָשָׁא דְּאִית גְּבַר זַכַּאי אֲבַד בְּצַדְקוּתֵיהּ בְּעָלְמָא הָדֵין וּזְכוּתֵיהּ מְנַטְרָא לֵיהּ לְעָלְמָא דְּאָתֵי וְאִית גְּבַר חַיָּב דְּמַאֲרִיךְ יוֹמִין בְּחוֹבוֹהִי וְחוּשְׁבַּן עוֹבָדוֹהִי בִּישַׁיָּא נְטִירִין לֵיהּ לְעָלְמָא דְּאָתֵי לְאִתְפְּרָעָ מִנֵּיהּ בְּיוֹם דִּינָא רַבָּא׃

טז לָא תְּהֵי זַכַּאי יַתִּיר בְּעִדָּן דְּאִתְחַיֵּב חַיָּבָא קְטוֹל בְּבֵית דִּינָךְ בְּדִיל לְחַיָּסָא עֲלוֹהִי דְּלָא לְמִקְטְלֵיהּ וְלָא תִּתְחַכַּם בְּכִין יַתִּיר חוּכְמַת רַשִּׁיעַיָּא דְּקָיְמִין בְּדָרֵךְ וְלָא תְּאַלִּיף אוֹרְחָתְהוֹן לְמָא דֵּין תִּצְדֵּי יָת אוֹרְחָתָךְ׃

יז לָא תְהֵוֵי בָּתַר הַרְהוּר לִבָּךְ לְאִתְחַיָּבָא סַגִּי וְלָא תְּרַחַק אוֹרְחָךְ מִן בֵּית אוּלְפַּן אוֹרַיְתָא דַּיָּי לְמֶהֱוֵי שָׁטְיָא לְמָא דֵּין אַנְתְּ גָּרִים מוֹתָא לְנַפְשָׁךְ וְיִתְקַצְּרוּן שְׁנֵי חַיָּךְ לְמֵמָת עַד דְּלָא מְטָא זְמָנָךְ לְמֵמָת׃

יח טָב דְּאִיתָּאֲחִיד בְּעִסְקֵי עַלְמָא הָדֵין לְגְמוֹל טוֹבָא לְנַפְשָׁךְ בְּאוֹרַח תַּגָּרָיָא וְאַף מִדֵּין סְפַר אוֹרָיְתָא לָא תִּשְׁבּוֹק חוּלָקָךְ אֲרוּם גְּבַר דְּחִיל מִן קֳדָם יְיָ נְפֵק יָת [דְּ] חוֹבַת כּוּלְּהוֹן׃

יט וְחוּכְמַת יוֹסֵף בַּר יַעֲקֹב אִסְתַּיְעָא עֲלוֹהִי לְחַכָּמוּתֵיהּ כָּל קֳבֵיל עֲשַׂרְתֵּי אֲחוֹהִי צַדִּיקַיָּא דְּשָׁלְטִין בְּדָחַלְתָּא דַּיָּי וְלָא שְׁלַט בְּהוֹן יִצְרָא בִּישָׁא בְּעִדָּן דַּהֲווֹ יְהִיבִין בְּקָרְתָּא דְּמִצְרַיִם וְלָא קְטָלוּ יָת יוֹסֵף אֲחוּהוֹן דַּהֲוָה מְצַעֵר לְהוֹן בְּזִמְנָא הַהוּא בְּקָל מִלּוֹי׃

כ אֲרוּם לֵית גְּבַר זַכַּאי בְּאַרְעָא דִּי יַעֲבִיד טָב כָּל יוֹמוֹהִי וְלָא יֵיחוֹב קֳדָם יְיָ אֲבָל גַּבְרָא דִּי יֵיחוֹב קֳדָם יְיָ חָמֵי לֵיהּ לְמֶהֱדַר בִּתְיוּבְתָּא עַד דְּלָא יָמוּת׃

כא אוּף כָּל מִלַּיָּא דְּיִמַּלְּלוּן לָךְ רַשִׁיעָא לָא תְּמַסַּר לִבָּךְ לְקַבָּלוּתְהוֹן דְּלָא יֵיתוּן יוֹמִין דִּי תִּשְׁמַע יָת עַבְדָּךְ דִּי יְלוֹט לָךְ וְלֵית לָךְ חֵילָא לְאִשְׁתֵּיזָבָא מִן יְדוֹי׃

כב אֲרוּם חֲזֵי לָךְ לְמִצְדַּק יָת דִּינָא בִּזְמָן דִּי יְלוֹט לָךְ גְּבַר דְּלֵית דְּכָוָתָךְ דְּאַף זְמָנִין סַגִּיאִין יְדַע לִבָּךְ דְּאַף אַנְתְּ הֲוִיתָא לָטֵי גּוּבְרִין אוֹחָרָאִין׃

כג כָּל דִּי [אָמְרִית] בְּחָנִית בְּחוּכְמְתָא אֲמָרִית בְּמֵימְרִי אֶחְכּוֹם אַף כָּל חוּכְמַת אוֹרַיְתָא וְהִיא רְחִקַת מִנִּי׃

כד הָא כְּבָר אִתְרַחַק מִבְּנֵי נְשָׁא לְמִדַּע כָּל מַה דַּהֲוָה מִן יוֹמֵי עָלְמָא וְרָז יוֹם מוֹתָא וְרָז יוֹם דְּיֵיתֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא מַן הוּא דְּיִשְׁכְּחִינֵיהּ בְּחוּכְמְתָא׃

כה חֲזָרִית אֲנָא לְחַשָּׁבָא בְּלִבִּי וּלְמֵידַע וּלְאַלָּלָא וּלְמִתְבַּע חוּכְמְתָא וְחוּשְׁבַּן אֲגַר עוֹבָדוֹי צַדִּיקַיָּא וּלְמִדַּע פּוּרְעָנוּתָא חוֹבָא דְּשָׁטְיָא וְסוּכְלְתָנוּ חוּלְחוּלְתָא דְּמַלְכוּתָא׃

כו וְאַשְׁכַּחִית אֲנָא פַּתְגָם דְּמָרִיד עַל אֱנָשׁ יַתִּיר מִן מְרִיר יוֹם מוֹתָא יָת אִתְּתָא דְּהִיא עֲבָדַת עָקִין סַגִּיאִין לְבַעְלָהּ וּמְצָדְתָן וְתַקְלִין בְּלִבָּהּ כְּפִיתָן יְדָהָא בְּדִיל דְּלָא לְמִפְלַח בְּהוֹן תַּקִּין קֳדָם

יְ גְּבַר דִּי יַפְטִיר יָתָהּ בְּגֹּט פְּטוּרִין וּמִשְׁתְּזִיב מִנָּהּ וְחַיָּבָא קֳדָם יְ גְּבַר דְּיִסְבְּנַהּ וְאִתְלְכַד בִּזְנוּתָהָא׃

כז חֲזִי דֵּין עוֹבָדָא דְּאַשְׁכָּחִית אֲמָרָה קֳהֶלֶת דְּמִתְקָרֵי שְׁלֹמֹה מַלְכָּא דְּיִשְׂרָאֵל כְּוִנִית מַזָּלַיָּא חֲדָא עִם חֲבֵרְתָּא לְמַשְׁכַּח חֶשְׁבּוֹן בְּנֵי אֱנָשָׁא מַה יְהֵא בְּסוֹפֵיהוֹן׃

כח אִית פִּתְגָם אוֹחֳרָן דְּעוֹד תְּבָעַת נַפְשִׁי וְלָא אַשְׁכַּחִית גְּבַר שְׁלִים וְזַכַּאי בְּלָא חִיבוּלָא מִן יוֹמֵי דְאָדָם קַדְמָאָה עַד דִּי אִתְיְלִיד אַבְרָהָם צַדִּיקָא דִּי אִשְׁתְּכַח מְהֵימָן וְזַכַּאי בֵּין אֶלֶף מַלְכִין דְּאִתְכַּנָּשׁוּ לְמֶעֱבַד מִגְדְּלָא בְּבָבֶל וְאִתְתָּא בְּכָל אִלֵּין נְשֵׁיהוֹן דְּמַלְכַיָּא כְּשָׁרָה לָא אַשְׁכַּחִית׃

כט לְחוֹד חֲזִי דֵּין אַשְׁכַּחִית דִּי עֲבַד יְ יָ אָדָם קַדְמָאָה תְּקִין קֳדָמוֹי וְזַכַּאי וְחָוְיָא וְחַוָּה [וְאִינְהוּ] אַטְעָיוּ לְמֵיכַל מִן פֵּירַיָּא דְּאִילָנָא דְּאָכְלִין חַכִּימִין לְמִדַּע בֵּין טָב לְבִישׁ וְנָרְמוּ לְאִסְתַּקָּפָא עֲלוֹהִי יוֹם מוֹתָא וּלְכָל דָּרֵי עַלְמָא וְאִנּוּן תְּבָעוּ לְמַשְׁכַּח חֶשְׁבּוֹנִין סַגִּיאִין בְּגִין לְאַיְתָאָה מַחְתָּא עַל דַּיָּרֵי אַרְעָא׃

פרק ח

א מַאן הוּא חַכִּימָא דְּיָכִיל לְמֵיקָם קֳבֵיל חוּכְמְתָא דִּיְיָ וּלְמֵדַע פִּשַׁר מִלַּיָּא בִּנְבִיאַיָּא חוּכְמְתָא דְּגֶבֶר חַכִּים תַּנְהֵר זְיו אַפּוֹהִי בֵּינֵי צַדִּיקַיָּא וְחַצִיף אַפִּין מִתְחַלְּפָן כָּל אוֹרְחָתֵיהּ מִטָּב לְבִישׁ׃

ב חֱוֵי זְהִיר יָת פּוּמָּךְ עַל גְּזֵירַת מַלְכָּא לְמֵיטַר מָה דִּי פַקְּדָנָךְ וְעַל עֵיסָק מוּמְהָא דַּיְיָ אִזְדַּהַר דִּלָּא תֵּימֵי בְּשׁוּם מֵימְרֵיהּ עַל מַגָּן׃

ג וּבְעַדָּן רוּגְזָא דַּיְיָ לָא תְנוּחַ לְצַלָּאָה קֳדָמוֹהִי אִתְבְּהִיל קֳדָמוֹהִי אִיזֵיל וְצַלִּי וְתִבְעִי רַחֲמִין מִנֵּיהּ בְּגִין דִּלָּא תְקוּם בְּפִתְגָם בִּישׁ אֱרוּם רִבּוֹן כָּל עַלְמַיָּא יְ כָל דְּיִצְבֵי יַעֲבִיד׃

ד בְּאַתַר דְּאִית גְּזֵירַת מֵימְרָא דְּמַלְכָּא דְּשָׁלִיט עַל כָּל עַלְמָא מִתְעַבְדָא בְּבָהִילוּ וּמָן הוּא גַּבְרָא דְּמַחֵי בִּידֵיהּ וְיֵימַר לֵיהּ מָה עָבַדְתָּא׃

ה גְּבַר דִּי נָטִיר פִּקּוּדַיָּא דַּיְיָ לָא יְנַדַּע מִדַּעַם בִּישׁ לְעַלְמָא דְּאָתֵי וְעִדָּן צָלוֹתָא וְדִין וּקְשׁוֹט אִשְׁתְּמוֹדַע בְּלֵב חַכִּימַיָּא׃

ו אֱרוּם לְכָל עִסְקָא אִית עִדָּן טָב וּבִישׁ וְעַל דִּין וּקְשׁוֹט אִתְּדָן כָּל עַלְמָא וְכַד אִתְגְּזַר מִן קֳדָם יְ לְמֶהֱוֵי פּוּרְעָנוּתָא בְּעַלְמָא עַל חוֹבַת אֱנָשִׁין עַבְדֵי בִּישָׁא דְּסַגִּיאִין עֲלַוֵיהוֹן׃

ז אֱרוּם לֵיתוֹי חַכִּים מַה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי בְּסוֹפֵיהּ עֲלוֹהִי אֱרוּם בְּעִדָּן דִּי יְהֵי רַעֲוָא מִן קֳדָם יְ לְאַבְאָשָׁא לֵיהּ מַאן הוּא דִּי יְחַוֵי לֵיהּ׃

ח לֵית אֱנָשׁ דְּיִשְׁלוֹט בְּרוּחַ נְשָׁמְתָא לְמִמְנַע יָת נְשָׁמְתָא דְּחַיֵּי בְּגִין דִּלָּא יִפְסוֹק מִן גּוּפָא דֶּאֱנָשָׁא וְלֵית שִׁלְטוֹנָא בְּיוֹם מוֹתָא לְשֵׁיזָבָא גְּבַר לְחַבְרֵיהּ וְלֵית מָנֵי זְיָנָא מְסַיְּעָן בְּקָרְבָא וְלָא יְשֵׁיזֵיב חוֹב יָת מָרוֹהִי בְּיוֹם דִּינָא רַבָּא׃

ט יָת כָּל דֵּין חֲזֵית דִּי הֲוָה בְּעַלְמָא וְיהָבִית יָת לִבָּבִי לְמִדַּע יָת כָּל עוֹבָדָא דְּאִתְעֲבִיד בְּעַלְמָא
תְּחוֹת שִׁמְשָׁא בְּעִדָּן דִּי יְשְׁלוֹט אֱנָשׁ בֶּאֱנָשׁ לְאַבָּאשָׁא לֵיהּ׃

י וּבְקוּשְׁטָא חֲזִית חַיָּבַיָּא דְּאִתְקָבְרוּ וְאִשְׁתְּיצִיאוּ מֵעַלְמָא מֵאֲתַר קַדִּישׁ דְּצַדִּיקַיָּא שַׁרְיָן תַּמָּן
וַאֲזָלוּ לְאִתּוֹקָדָא בְּגֵיהִנָּם וְאִתְנַשְׁיָן מִבֵּין יָתְבֵי קַרְתָּא וְהֵיכְמָא דַּעֲבָדוּ אִתְעֲבִיד לְהוֹן אַף
דֵּין הֶבֶל׃

יא וּמִן בְּגַלַּל דְּלֵית מִתְעֲבִיד פִּתְגָם בִּישׁ פּוּרְעָנוּת רַשִׁיעָא בַּפְרִיעַ עַל עוֹבָדֵיהוֹן בִּישַׁיָּא בְּגִין
כֵּן אִתְמְלֵי לִבָּא דִּבְנֵי אֱנָשָׁא בְּהוֹן לְמֶעֱבַד בִּישׁ בְּעַלְמָא הָדֵין׃

יב וּבְזַמַּן דְּחַיָּבָא יַעֲבֵיד בִּישׁ מְאָה שְׁנִין וּמִן קֳדָם יְיָ אִתְיְהִיבַת לֵיהּ אַרְכָּא בְּגִין דְּיִתּוּב אֲרוּם
אִתְגְּלֵי לֵיהּ בְּרוּחַ קוּדְשָׁא וִידַעְתִּ אֲנָא דִּיהֵי טָב לְעַלְמָא דְּאָתֵי לְדַחֲלַיָּא דַיְיָ דְּדַחֲלִין מִן
קֳדָמוֹהִי וְעָבְדִין רְעוּתֵיהּ׃

יג וְטָב לָא יְהֵי לְרַשִׁיעָא וְלָא יְהֵי לֵיהּ אַרְכָּא לְעַלְמָא דְּאָתֵי וּבְעַלְמָא הָדֵין אִתְקְטָעוּן יוֹמֵי
חַיּוֹהִי וְיַעֲרְקוּן וְיִתַּלְפוּן כְּטָלָּא בְּגִין דְּלֵיתוֹהִי דָּחִיל מִן קֳדָם יְיָ׃

יד אִית הֶבֶלוּ דְּאִתְגְּזַר לְמֶהֱוֵי מִתְעֲבִיד עַל אַפֵּי אַרְעָא דְּאִית צַדִּיקַיָּא דְּמָטֵי לְהוֹן בִּישׁ כְּאִלּוּ
אִנּוּן עָבְדִין כְּעוֹבָדֵי חַיָּבַיָּא וְאִית חַיָּבִין דְּמָטֵי לְהוֹן טַב כְּאִילּוּ אִנּוּן עָבְדִין כְּעוֹבָדֵי צַדִּיקַיָּא
וַחֲזֵית בְּרוּחַ קוּדְשָׁא דְּבִישָׁא דְּמָטֵי לְצַדִּיקַיָּא בְּעַלְמָא הָדֵין לָא עַל חוֹבֵיהוֹן אֱלָהֵן לְמִגְבֵי
מִנְּהוֹן חוֹבָא קַלִּילָא לְמֶהֱוֵי אַגְרֵיהוֹן שְׁלִים לְעַלְמָא דְּאָתֵי וְטַב דְּמָטֵי לְחַיָּבַיָּא בְּעַלְמָא הָדֵין
לָא עַל זְכוּתֵיהוֹן אֱלָא לְמִפְרַע לְהוֹן אַגְרָא עַל זְכוּתַיָּא קַלִּילָא דַּעֲבָדוּ לְמֶהֱוֵיהוֹן אָכְלִין
אַגְרֵיהוֹן בְּעַלְמָא הָדֵין וּלְהוֹבָדָא חוּלְקֵיהוֹן לְעַלְמָא דְּאָתֵי אֲמָרִית בְּמֵימְרִי דְּאַף דֵּין הֶבֶלוּ׃

טו וְשַׁבְּחִית אֲנָא יָת חֶדְוַת אוֹרַיְתָא אֲרוּם לֵית טַב לֶאֱנָשׁ בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא אֲרוּם
אֱלָהֵין לְמֵיכַל וּלְמִשְׁתֵּי וּלְמֶחֱדֵי בְּטוֹרְחֵיהּ וּבְחוּלְקֵיהּ דְּאִתְיְהִיב לֵיהּ מִן שְׁמַיָּא וְלָא יוֹשִׁיט
יְדֵיהּ בַּחֲטוּפִין וְאֲנִיסָא וְהוּא יַלְוִינֵיהּ לִשְׁלָם לְעַלְמָא הַהוּא וְיִקַּבֵּיל אָגַר שְׁלִים עַל טוֹרְחֵיהּ
דִּי טָרַח בִּשְׁלָמוּתָא כָּל יוֹמֵי חַיּוֹהִי דִּיהַב לֵיהּ יְיָ בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא׃

טז כְּמָא דִּי יְהָבִית יָת לִבָּבִי לְמִנְדַּע חוּכְמַת אוֹרַיְתָא וּלְמֶחֱזֵי יָת גָּנוּן דְּאִתְעֲבִיד עַל אַרְעָא
אֲרוּם אַף חַכִּימָא דְּיִצְבֵּי לְמֶעֱסַק בְּאוֹרַיְתָא וּלְאַשְׁכָּחָא חוּכְמְתָא טוֹרְחָא הֲוָה לֵיהּ אֲרוּם אַף
בִּימָמָא לָא יְנוּחַ וּבְלֵילְיָא שֵׁינָתָא בְּעֵינוֹהִי לָא חֲזֵי׃

יז וַחֲזֵית אֲנָא יָת כָּל עוֹבַד גְּבוּרְתָּא דַּיְיָ אֲרוּם דְּחֵילָא הוּא וְלֵית לֵיהּ רְשׁוּ לֶאֱנָשׁ לְאַשְׁכָּחָא
יָת עוֹבַד גְּבוּרְתָּא דַּיְיָ דְּאִתְעֲבִיד בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא כַּד יִטְרַח אֱנָשׁ לְמִתְבַּע מָה
דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי וְלָא יַשְׁכַּח וְאַף אִם יֵימַר גְּבַר חַכִּים בְּמֵימְרֵיהּ לְמִנְדַּע מָה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי
בְּסוֹף יוֹמַיָּא לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְמִשְׁכַּח׃

פרק ט

א אֲרוּם יָת כָּל דֵּין יְהָבִית עַל לִבִּי וּלְמִבְלוֹשׁ יָת כָּל דֵּין דִּי צַדִּיקַיָּא וְחַכִּימַיָּא וְתַלְמִידֵיהוֹן דְּמִשְׁתַּעְבְּדִין לְהוֹן עַל עֵיסַק אוּלְפַּן אוֹרַיְתָא וּמְסִירִין בִּידָא דַּיְיָ וּמִנַּיהּ אִתְגְּזַר עַל כָּל עַלְמָא כָּל מַה דִּיהֵי בְּיוֹמַיהוֹן אַף רְחִימְתָא דִּי רַחֲמִינוּן אַף סְנִיאָתָא דְּסָנְיִנּוּן גְּבַר לֵית נְבִיָּא בְּעַלְמָא דִּי יְנַדַּע מַה דִּיהֵי בָּאֲנָשָׁא כּוֹלָא בְּמַזְלַיָּא יְיָ אִתְגְּזַר לְמֶהֱוֵי קֳדָמַיהוֹן׃

ב כּוֹלָא בְּמַזְלַיָּא תַּלְיָא מִן שְׁמַיָּא אִתְגְּזַר מַה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי לְכוֹלָא אַרְעוּן חַד לְזַכָּאָה וּלְחַיָּבָא לְדָתַקְנָן אוֹרְחֵיהּ וְלִמְדַכֵּי נַפְשֵׁיהּ וּלְמִסְאֵיב נַפְשֵׁיהּ וּלְמִקְרֵיב נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא וְלִדְלֵית תּוֹהִי מַקְרֵיב נִכְסַת קוּדְשִׁין כְּטָבָא כְּחַיָּבָא כִּגְבַר דְּיוֹמֵי לְשַׁקְרָא כִּגְבַר דְּמוֹמָתָא דָּחִיל׃

ג דֵּין מַזָּל בִּישׁ בְּכָל עַלְמָא דִּי יְתְעֲבֵיד תְּחוֹת שִׁמְשָׁא אֲרוּם אַרְעוּן חַד לְכוֹלָא לְכָל דַּיָּרֵי עַלְמָא וְאַף לִבָּא דִּבְנֵי אֱנָשָׁא אִתְמְלֵי בִּישׁ עַל דָּא וְחוּלְחוּלְתָא בִּלְבָבֵיהוֹן כָּל יוֹמֵי חַיֵּיהוֹן וּבָתַר סוֹפוֹהִי דֶּאֱנָשָׁא נְטִיר לֵיהּ לְאִתָּוּכְחָא עִם מֵתַיָּא בְּדִין חַיָּבַיָּא׃

ד אֲרוּם מַן גַּבְרָא דִּי אִתְחַבָּר לְכָל פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא וּלְמִקְנֵי חַיֵּי עַלְמָא דְּאָתֵי אִית לֵיהּ סְבַר אֲרוּם כַּלְבָּא חַיָּא הוּא טָב מִן אַרְיָא דִּי הוּא מִית׃

ה אֲרוּם צַדִּיקַיָּא יָדְעִין דְּאִין יְחוֹבוּן עֲתִידִין לְמֶהֱוֵיהוֹן חֲשִׁיבִין כְּמֵתַיָּא לְעַלְמָא דְּאָתֵי בְּגִין כֵּן נַטְרִין אוֹרְחֵיהוֹן וְלָא חַיָּבִין וְאִין יְחוֹבוּן תָּיְבִין בִּתְיוּבְתָא וְחַיָּבַיָּא לֵיתֵיהוֹן יָדְעִין מִדַּעַם טַב עַל דְּלָא אוֹטִיבוּ עוֹבָדֵיהוֹן בְּחַיֵּיהוֹן וְלֵיתֵיהוֹן יָדְעִין מִדַּעַם טַב לְעַלְמָא דְּאָתֵי וְלֵית לְהוֹן אָגַר טַב בָּתַר מוֹתֵיהוֹן אֲרוּם אִתְנְשֵׁי דָּכְרָנֵיהוֹן מִבְּנֵי צַדִּיקַיָּא׃

ו בָּתַר מוֹתֵיהוֹן דְּרַשִׁיעַיָּא לֵית בְּהוֹן צְרוֹךְ אַף רְחִימְתְּהוֹן אַף סְנָאַתְהוֹן אַף קִנְאַתְהוֹן הִיא כְּבַר הוֹבְדוֹן מִן עַלְמָא וְחוּלַק טַב לֵית לְהוֹן עוֹד עִם צַדִּיקַיָּא לְעַלְמָא דְּאָתֵי וְלֵית לְהוֹן הֲנָיָא מִן כָּל מַה דְּאִתְעֲבִיד בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא׃

ז אֲמַר שְׁלֹמֹה בְּרוּחַ נְבוּאָה מִן קֳדָם יְיָ עֲתִיד מָרֵי עָלְמָא לְמֵימַר לְכָל צַדִּיקַיָּא בְּאַנְפֵּי נַפְשֵׁיהּ אֱזֵיל טְעוֹם בְּחֶדְוָא לַחְמָךְ דְּאִתּוֹסַף לָךְ עַל לַחְמָךְ דִּי יְהִיבְתָּא לַעֲנִיָּא וְלַחֲשִׁיכָא דַּהֲווֹ כְּפִין וְשָׁתֵי בְּלֵב טָב חַמְרָא דְּאִצְטְנַע לָךְ בְּגַן עֵדֶן חֲלַף חַמְרָךְ דְּמִזְגְּתָא לַעֲנִיָּא וַחֲשִׁיכָא דַּהֲווֹ צָחֵי אֲרוּם הָא כְּבַר אִתְרְעִית [קֳדָם] יְיָ עוֹבָדָךְ טָבָא׃

ח בְּכָל עִדָּן יֶהֱוְיִין כְּסוּתָךְ חִיוָרִין מִן כָּל סוֹאֲבוּת חוֹבָתָא וּשְׁמָא טָבָא דְּמִתִּיל לְמִשַּׁח רְבוּתָא קְנֵי בְּגִין דִּי יִמְטוּן בִּרְכָן עַל רֵישָׁךְ וְטִיבוּתָךְ אַל יֶחְסַר׃

ט חֲזֵי חַיִּין טָבִין עִם אִתְּתָא דִּרְחִימְתָּא כָּל יוֹמֵי חַיֵּי הֶבְלוּתָךְ דִּי יְהַב יְיָ לָךְ בְּמַזְלָא בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא אֲרוּם הוּא חוּלָקָךְ בְּחַיִּין וּבְטוֹרְחוּתָךְ דִּי אַנְתְּ טָרַחְתָּא בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא׃

י כָּל דִּי מְסַפְּקָא יְדָךְ לְמֶעֱבַד טִיבוּ וּצְדַקְתָּא עִם מְסָכֵינָא בְּכָל חֵילָךְ עֲבִיד אֲרוּם בָּתַר מוֹתָא לֵית לְגַבְרָא עוֹבָדָא וְחוּשְׁבַּנָא וּמַנְדְּעָא וְחוּכְמְתָא בְּבֵית קְבוּרְתָא דְּאַתְּ אָזֵיל תַּמָּן וְלָא יְסִיעוּן לָךְ אֱלָהַיִן עוֹבָדִין טָבִין וּצְדַקְתָּא לְחוֹדֵיהוֹן׃

יא אֲמַר שְׁלֹמֹה מַלְכָּא כַּד הֲוִיתִי יָתִיב עַל כּוּרְסֵי מַלְכוּתִי אִסְתַּכָּלִית וַחֲזִית בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא אֲרוּם לָא גּוּבְרִין דְּאִנּוּן קַלִּילִין כְּנִשְׁרִין מִסְתַּיְּעָן לְמִרְהַט לְאִשְׁתֵּיזָבָא מִן מוֹתָא בְּקָרְבָא וְלָא גִּבָּרַיָּא מִסְתַּיְּעִין בַּאֲגָחוּתְהוֹן קְרָבָא בִּגְבוּרְתֵיהוֹן וְאַף לָא חַכִּימַיָּא מִסְתַּיְּעִין בְּחוּכְמַתְהוֹן לְמִסְבַּע לַחְמָא בְּעִדָּן כַּפְנָא וְאַף לָא סוּכְלְתָנִין מִסְתַּיְּעִין בְּסוּכְלְתָנוּתְהוֹן לְמִכְנוֹשׁ עַתְרָא וְאַף לָא יָדְעֵי בִּינָה מִסְתַּיְּעִין בְּמַנְדְּעוּתְהוֹן לְמִשְׁפַּח רַחֲמִין בְּעֵינֵי מַלְכָּא אֲרוּם עִדָּן וְעַרְעִיתָא בְּמַזָּלֵיהוֹן יֶעְרַע יָת כּוּלְהוֹן׃

יב אֲרוּם אַף לָא אִשְׁתְּמוֹדַע לְגַבְר יָת זִמְנֵיהּ בֵּין טָב לְבִישׁ מִן מָה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי בְּעַלְמָא וּלְמֵיתֵי עֲלוֹי כְּנוּנֵי יַמָּא דְּמִתְאֲחָדִין בְּחַכָּה וּכְצִפָּרֵי שְׁמַיָּא דְּמִתְאַחֲדִין בְּתִקוֹלָא כְּוָתְהוֹן מוּתְקָלִין בְּנֵי אֱנָשָׁא לְזִמַן בִּישָׁתָא דְּאִתְעַתְּדַת לְמֶהֱוֵי נָפְלָא עֲלַוֵּיהוֹן רְגָעָא חֲדָא מִשְׁמַיָּא׃

יג אַף דֵּין חֲזֵיתִי דְּהִיא חוּכְמְתָא בְּעַלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שִׁמְשָׁא וְרַבְּתָא הִיא לְוָתִי׃

יד גּוּף בַּר נָשָׁא דְּמִתְיל לְקַרְתָּא וְעֵירְתָּא וְגַבָּרִין גַּבְרֵי חֵילָא וְעִיר בְּגַוַּהּ הֵיכְמָא דְּקַלִּילִין זְכוּתֵיהּ בְּגוֹ לִבָּא דֶּאֱנָשָׁא וְיֵעוּל לָוֹת גּוּפָא יְצָרָא בִּישָׁא דְּמִתְיל לְמֶלֶךְ רַב וְתַקִּיף לְאִתְכַּנָּעָא וְאַסְחַר יָתֵיהּ לְמִטְעֵי יָתֵיהּ וּבְנָא עֲלוֹהִי אֲתַר לְמֵיתַב עַל דִּי יְצִבֵי לְאַסְטָיוּתֵיהּ מִן אוֹרְחָן דְּתַקְנָן קֳדָם יְיָ לְאַחָדָא יָתֵיהּ בְּמִצְוֹדִין רַבְרְבִין דְּגֵיהִנָּם לְאַדְלָקוּתֵיהּ שְׁבַע זִמְנִין עַל חוֹבוֹהִי׃

טו וְאִשְׁתְּכַח בְּגוֹ גּוּף יְצָרָא טָבָא מַכִּיךְ וְחַכִּים וְאִתְגַּבַּר עֲלוֹהִי וּכְבֵשׁ יָתֵיהּ בְּחוּכְמְתֵיהּ וְשֵׁיזֵיב יָת גּוּפָא מִן דִּינָא דְּגֵיהִנָּם בְּתוּקְפֵיהּ וּבְחוּכְמְתֵיהּ הֵיכְמָא דְּגַבְרָא עֲבִיד לִקְרָבָא וּמְשֵׁיזִיב יָת יָתְבֵי קַרְתָּא בְּחוּכְמַת לְבָבֵיהּ וֲאָנָשׁ לָא דְּכַר בָּתַר כֵּן לְיִצְרָא טָבָא דְּשֵׁיזְבֵיהּ אֱלָהַיִן יֵימַר בְּלִבְבֵיהּ זַכָּאָה אֲנָא הֵיכְמָא דְּיָתְבֵי קַרְתָּא הַהִיא לָא דְּכִירוּ יָת עַנְיָא הַהוּא דְּשֵׁיזִיב יָתְהוֹן׃

טז וַאֲמָרִית אֲנָא בְּמֵימְרִי טָבָא חָכְמַת צַדִּיקַיָּא מִכּוֹחַ גְּבוּרַת רַשִׁיעַיָּא דְּחוּכְמַת צַדִּיקַיָּא וּזְכוּתֵיהּ מְשֵׁיזְבָא לֵיהּ וְלֶאֱנָשֵׁי דָּרֵיהּ וּתְקוֹף רַשִׁיעָא דְּקָאִים בְּתוּקְפֵיהּ דְּלִבֵּיהּ בְּדֵיל דְּלָא לְמֶהֱדַר בְּתִיּוּבְתָּא מְחַבְּלָא לֵיהּ בִּלְחוֹדוֹהִי וְחוּכְמַת צַדִּיקָא עַנְיָא מְזַדְּלְזָלָא בְּעֵינֵי רַשִׁיעֵי דָּרֵיהּ וּבְעִדָּן דְּיוֹכַח יָתְהוֹן עַל עוֹבָדֵיהוֹן בִּישַׁיָּא וּפִתְגָמֵיהּ אוֹכַחְתֵּיהּ לֵיתְנוּן מִתְקַבְּלִין׃

יז מִלֵּי דְּצָלוֹתָא דְּחַכִּימַיָּא בַּחֲשַׁאי מִתְקַבְּלִין קֳדָם מָרֵי עָלְמָא יַתִּיר מִקְּבָלַת גַּבְרָא רַשִׁיעָא דְּהוּא שָׁלִיט עַל שָׁטְיָן דְּכַּגִּין וְלֵית מְקַבֵּיל׃

יח טָבָא חוּכְמַת חַכִּימַיָּא בְּעִדָּן עָקְתָא יַתִּיר מִן מָנֵי קְרָבָא בְּעִדָּן אַגִּיחוּת קְרָבָא וְגַבְרָא חַיָּבָא חַד דְּאִיתֵיהּ בְּדָרָא גָּרִים לְהוֹבָדָא טַבְתָּא רַבְּתָא מִן עַלְמָא׃

פרק י

א וְיַצְרָא בִּישָׁא דְּשָׁכִין עַל תַּרְעֵי לִבָּא הֵי כְּדְבוּבָא וְגָרִים מוֹתָא בְּעָלְמָא עַל דְּמַסְרֵי חַכִּימָא בְּעִדָּן דְּחָטֵי וּמְחַבֵּיל שְׁמָא טָבָא דַּהֲוָה דָּמֵי מִן קַדְמַת דִּנָא לְמִשַּׁח רְבוּתָא דְּמִבַּסָּם בְּבוּסְמָנִין וְכַמָּה יָאֵי וְיַקִּיר יַתִּיר מִן חוּכְמְתָא חַכִּימִין וְעוֹתַר עַתִּירִין גְּבַר דְּטַפְּשׁוּתֵיהּ זְעֵיר וְקַלִּיל:

ב לִבָּא דְּחַכִּימָיָא לְמִקְנֵי אוֹרַיְתָא דְּאִתְיְהִיבַת בְּיַד יַמִּינָא דַּיָּיִ וְלִבָּא דְּשָׁטְיָא לְמִקְנֵי נִכְסִין דְּכַסַף וּדְהַב:

ג וְאַף בְּאוֹרְחָא סָרִיכָא בְּעִדָּן דְּשָׁטְיָא אָזִיל לְבֵיהּ חַסִּיר מִן חוּכְמְתָא וְעָבֵיד מִלִּין דְּלָא תַקְנִין לְאִתְעוֹבָדָא וְכוֹלָא אָמְרִין דְּשָׁטְיָא הוּא:

ד אִין רוּחָא דְּיִצְרָא בִּישָׁא מְתַל בָּךְ וּמִתְגַּבֵּר לְמַסָּק עֲלָךְ אַתְרָךְ טָב דִּי הֲוֵיתָא נָהִיג לְמֵיקָם בֵּיהּ לָא תִשְׁבֵּק אֲרוּם פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא אִתְבְּרִיאוּ אָסוּ בְּעָלְמָא לְמִשְׁבַּק וּלְמִנְשֵׁי מִן קֳדָם יְיָ חוֹבִין רַבְרְבִין:

ה אִית בִּישָׁתָא דְּחָזִית בְּעָלְמָא הָדֵין תְּחוֹת שְׁמְשָׁא וּמַה נְזַקָא עָלְמָא בְּפִתְגָמָא דְּשָׁלוּתָא דְּנָפְקָא מְהַחְצָפָא עַל גַּבְרָא וּמִן קֳדָם שׁוּלְטָן:

ו יְהַב יְיָ יַת מַלְכָּא רַשִּׁיעָא וְשָׁטְיָא לְמֶהֱוֵי בְּרִיא בְּמַזָּלֵיהּ וּמְשַׁמֵּישׁ בְּאַצָּלָחוּתָא מִן שְׁמֵיהּ מְרוֹמָא וַחֲיָלוּתוֹהִי גֵּיוָתָנִין וְסַגִּיאִין וְעַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִשְׁתַּעְבְּדִין תְּחוֹתוֹהִי בְּגָלוּתָא וּמִן סְגִיאוּת חוֹבֵיהוֹן עַתִּירֵי נִכְסִין מִתְמַסְכְּנִין וּבְמַכִּיכוּתָא יַתְבִין בֵּינֵי עַמְמַיָּא:

ז אֲמַר שְׁלֹמֹה מַלְכָּא בְּרוּחַ נְבוּאָה חֲזִית עַמְמַיָּא דַּהֲווֹ מִשְׁתַּעְבְּדִין מִן קַדְמַת דְּנָא לְעַמָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל מִתְגַּבְּרִין וְרוֹכְבִין עַל סוּסָוָן בְּאַרְכּוּנִין וְעַמָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל וְרַבְרְבָנֵיהוֹן אָזְלִין הֵי כְּעַבְדִּין עַל אַרְעָא:

ח עָנַת מְדַת דִּינָא וְכֵן אֲמַרַת אִנּוּן גָּרְמוּ לְהוֹן כָּל דָּא הֵיכְמָא דִּגְבַר דְּכָרֵי שׁוּחָא בְּפַרְשַׁת אוֹרְחָא בַּהּ אִתְחַיֵּב לְמִפַּל וְאוּמָא דִּי עָבְרַת עַל גְּזֵירַת מֵימְרָא דַּיָּיִ [וּתְקִיפוּ גּוּדָא] דְּעָלְמָא נְפָלוּ בְּיַד מַלְכָּא רַשִּׁיעָא דְּנָכֵית לְהוֹן כְּחִוְיָא:

ט אֲמַר שְׁלֹמֹה מַלְכָּא נְבִיא גְּלֵי קֳדָמַי דְּמְנַשֶּׁה בַּר חִזְקִיָּהוּ עֲתִיד לְמֵיחַב וּלְמִסְגַּד לְצַלְמַיָּא דְּאַבְנִין בְּגִין כֵּן אִתְמְסַר בְּיַד מַלְכָּא דְּאָתוּר וְיַכַּפְתְּנֵיהּ בְּזָמְמִין עַל דְּאַבְטֵיל פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא דִּכְתִיבִין בְּלוּחֵי אַבְנִין מִן עִיקָּרֵיהוֹן בְּגִין כֵּן יִצְטַעַר בְּהוֹן וְרַבְשָׁקֵה אֲחוֹהִי עֲתִיד לְמִסְגַּד לְצַלְמַיָּא דְּקִיסִין וּלְמִשְׁבַּק פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא דְּאִתְיְהִיבַן בַּאֲרוֹנָא קֵיסֵי דְּשִׁטֵּי בְּגִין כֵּן עֲתִיד לְאִתּוֹקָדָא בְּנוּרָא עַל יַד מַלְאֲכָא דַּיָּיִ:

י וְכַד יְחוֹבוּן עַמָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיִתְעַבְּדוּן שְׁמַיָּא תַּקִּיפִין כְּפַרְזְלָא מִלְאַחְתָא מִטְרָא וְהַהוּא דָּרָא לָא צַלּוּ קֳדָם יְיָ בְּגִין כֵּן אִתְקַלְקַל כָּל עָלְמָא בְּכַפְנָא וּכְדוּ תָּיְבִין וּמִתְכַּנְּשִׁין אוֹכְלוֹסִין

וּמִתְגַּבְּרִין עַל יְצָרֵיהוֹן וּמְמַנַּן בַּרְזְלֵיהוֹן לְמִבְעֵי רַחֲמִין קֳדָם אֱלָהֵי שְׁמַיָּא אִית בְּהוֹן רַעֲוָא עַל מוֹתַר אַכְשָׁרוּת חוּכְמַתְהוֹן׃

יא כַּד מִתְגָּרַן חִיוָון קַלָּן לְטַרָאקָא וּלְנִזְקָא בְּעַלְמָא עַל חוֹבֵיהוֹן דְּבֵית יִשְׂרָאֵל דְּלָא עָסִיקוּ בְּפִתְגָמֵי אוֹרָיְתָא בַּחְשַׁאי וְאַף לֵית מוֹתַר לִגְבַר אָכֵיל קוּרְצִין דְּמִשְׁתָּעֵי לִישָׁן תְּלִיתַי אֲרוּם בְּאֵישָׁתָא דִּנְהִינָם עָתִיד לְאִתּוֹקָדָא׃

יב מִלֵּי פוּם גְּבַר חַכִּים דְּאִשְׁתְּכַח בְּדָרָא כַּד אָתֵי פּוּרְעָנוּתָא לְעַלְמָא מְצַלֵּי וּמַעֲדֵי יָת פּוּרְעָנוּתָא וּמַשְׁכַּח רַחֲמִין קֳדָם יְיָ וְסַפְוָותֵיהּ דְּגַבְרָא שָׁטְיָא מִלִּין דִּנְזִיפוּתָא וּבְגִין כֵּן כּוּלֵּי עָלְמָא מִתְגַּמְּרִין׃

יג שֵׁירוּי מִלֵּי פוּמֵיהּ שָׁטוּתָא וְסוֹף מֵימַר פּוּמֵיהּ חוּלְחַלְתָּא בִּישָׁא׃

יד וְשָׁטְיָא מַסְגֵּי פִּתְגָמִין סְרִיקִין דְּלֵית בְּהוֹן צְרוֹךְ עַד דְּלָא יְנָדַע אֱנָשׁ מָה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי בְּיוֹמוֹהִי וּמָה דַּעֲתִיד לְמֶהֱוֵי בְּסֵיפֵיהּ מַן יְחַוֵּי לֵיהּ׃

טו טָרְחוּת שָׁטְיָא דְּטָרַח בְּשָׁטוּתָא אֵיהוּ מְשַׁלְהֵי לֵיהּ עַל דְּלָא אַלִּיף לְמֵיזַל לְקַרְתָּא דְּחַכִּימַיָּא שָׁרֵי בְּגַוֵּהּ לְמִתְבַּע מְגֵיהּ אוּלְפָנָא׃

טז וַי לָךְ אַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל בְּזִמְנָן דִּי יְמָלוֹךְ עֲלָךְ יַרְבְעָם חַיָּבָא וַיַבְטִיל מִינָךְ תַּקְרוֹבְתָּא דְּצַחְרָא וְרַבְרְבָנַיִךְ עַד דְּלָא יְקָרְבוּן תְּמִידָא דְּצַפְרָא יֵיכְלוּן לַחֲמָא׃

יז טָב לִיךְ אַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל בְּעִדָּן דִּי יְמָלוֹךְ עֲלָךְ חִזְקִיָּהוּ בַּר אָחָז דִּי הוּא מִן יֵיחוּס בֵּית דָּוִד מַלְכָּא דְּיִשְׂרָאֵל דִּי הוּא גִּבָּר תַּקִּיף בְּאוֹרָיְתָא וְנָפִיק יְדֵי חוֹבַת פִּקּוּדַיָּא וְרַבְרְבָנַיִךְ בָּתַר דְּמִקָּרְבִין תְּמִידָא אָכְלִין לַחְמָא בְּזִמְנָן אַרְבַּע שָׁעִין מִן עַמַל יְדֵיהוֹן בִּגְבוּרַת אוֹרָיְתָא וְלָא בַּחֲלָשׁוּת וּבְסַמְיוּת עֵינָא׃

יח בְּחַלָּשׁוּת עֵיסַק אוֹרָיְתָא וּפִקּוּדַיָּא מִתְמַסְכִּין גְּבַר מִבְּנַיִן וּבְמַכִּיכִיוּת תַּפְקִידְתָּא דְּאִתְפַּקְּדַת אִתְּתָא לְמִנְטַר מִן רִיחוּק סוֹאֲבוּת דְּמָא וְלָא נָטְרָא מִתְעַבְּדָא דָּוְתָא בְּגוֹ בֵּיתָהּ׃

יט לְחוֹכָא עָבְדִין צַדִּיקַיָּא לְחֵיִם לְפַרְנָסָא עָנְיִן כְּפִינִין וְחַמְרָא דְּמָזְגִין לְדָצָחְיָן יְהֵי לְהוֹן לְחֶדְוָא לְעַלְמָא דְּאָתֵי וּכְסַף פּוּרְקָנְהוֹן יַסְהֵיד עֲלֵיהוֹן זְכוּתָא לְעָלְמָא דְּאָתֵי בְּאַנְפֵּי כוֹלָא׃

כ אַף בְּמַנְדְּעָךְ בְּחֶבְיוֹנֵי לִבָּךְ מַלְכָּא לָא תְלוּט וּבְאִדְּרוֹן בֵּית מִשְׁכְּבָךְ לָא תְלוּט חַכִּימָא אֲרוּם רָזַיֵּא מַלְאָכָא מַכְרֵיז בְּכָל יוֹמָא מִן שְׁמַיָּא עַל טוּרָא דְּחוֹרֵב וּמְהַלֵּיךְ קָלֵיהּ בְּכָל עָלְמָא וְאֵלֵּיהוּ כָּהֲנָא רַבָּא אָזִיל וּפָרַח בְּאֲוִיר שְׁמַיָּא כְּנִשְׁרָא מָרֵי גַּפִּין וּמְחַוֵּי מִלִּין דְּמִתְעַבְּדִין בְּטִמּוּרְתָּא לְכָל דַּיָּרֵי אַרְעָא׃

פרק יא

א אוֹשֵׁיט לְחֵם פַּרְנָסוּתָךְ לַעֲנֵיֵי דְּאָזְלִין בִּסְפִינָן עַל אַפֵּי מַיָּא אֲרוּם בָּתַר עִדָּן יוֹמִין סַגִּיאִין תְּמָן תִּשְׁכַּח אַגְרָא לְעַלְמָא דְּאָתֵי׃

ב הַב חוּלַק טַב מִן זַרְעָא לְחַקְלָךְ בְּתִשְׁרֵי וְלָא תִתְמְנַע מִלְּמִזְרַע אַף בְּכִסְלֵו אֲרוּם לָא תִנְדַּע מָה יְהֵי בִּישָׁא עִלַּוֵי אַרְעָא אִי חָרְפֵי נִצְחָן אִי אֲפֵילֵי׃

ג אִין מִתְמַלְיָן עֲנָנַיָּא מְטָרָא עַל אַרְעָא מְעָרָן יָת מַיֵּהוֹן בְּגִין זְכוּתָא דְּצַדִּיקַיָּא וְאִין לֵית זְכוּ בָּדָרָא הַהוּא בְּיַמָּא וּבְמַדְבְּרָא נָחֲתָן דְּלָא יִתְהֲנוּן מִנְּהוֹן בְּנֵי אֱנָשָׁא וְאִי אִתְגְּזַר מִן שְׁמַיָּא לְמִנְפַּל מַלְכָּא וְיָעֲטוֹהִי מִן שָׁרְרוּתְהוֹן מִן קֳדָם מֵימְרָא דִּשְׁמַיָּא הֲוֵי וְאִי סוֹבְעָא וְכַפְנָא בְּדָרוֹמָא אוֹ בְּצִיפוּנָא אַתָּר דְּאִתְגְּזַר לְמִתְקַיְימָא הַהִיא עִיטָא תַּמָּן מִשְׁתַּלְחָא לְמֶהֱוֵי׃

ד גְּבַר דְּנָטִיר חֲרָשִׁין וְקוֹסְמִין לָא יַעֲבִיד טָב לַעֲלַם וּדְמִסְתַּכַּל בְּמַזָּלַיָּא לָא מַגְבֵּי אֱגַר אֲרוּם חֲרָשִׁין מְתִילָן לְרוּחָא דְּלָא מִתְפַּס בִּידוֹי דְּבַר נַשׁ וּמַזָּלַיָּא מְתִילָן לַעֲנָנֵי שְׁמַיָּא דַּאֲזָלוּ וְלָא תָיְבִין׃

ה הֵיכְמָא דְּלֵיתָךְ יָדַע אֵיכְדֵין יְהַלִּיךְ רוּחַ נִשְׁמְתָא דְּחַיֵּי בְּגוּף עוּלֵימָא שְׁלִילָא דְּשָׁרֵי בְּמַעֲיָנָא דְּאִמֵּיהּ מַעֲבְּרָא וְהֵיכְמָא דְּלָא תִנְדַּע אֵי דְּכַר אוֹ נוּקְבָא עַד זְמַן דְּאִתְיְלִיד הַכְדֵין לֵיתָךְ יָדַע יָת עוֹבָדָא דַּיְיָ דַּעֲבַד בְּחוּכְמְתָא יָת כּוֹלָא׃

ו בְּיוֹמֵי עוּלֵימְתָךְ תְּסַב אִתְּתָא דְּתוֹלֵיד בְּנִין וּלְעִדָּן סִיבוּתָךְ לָא תִשְׁבּוֹק אִתַּת חוּלְקָךְ מִלְּמֵילַד בְּנִין אֲרוּם לָא אִשְׁתְּמוֹדַע לָךְ אֵידִין מִנְּהוֹן אִתְבְּחַר לְמֶהֱוֵי טָב הָדֵין אֵידֵין אוֹ תַּרְוֵיהוֹן כַּחֲדָא טַבְיָין׃

ז וּבַסִּים נְהוֹרָא דְּאוֹרָיְתָא וְטָב לְאַנְהָרָא עֵינִין חַשִּׁיכִין לְמֶחֱזֵי יְקָר אַפֵּי שְׁכִינְתָא דַּעֲתִיד לְאַנְהָרָא אַפֵּי צַדִּיקַיָּא מִן זִיו שְׁכִינְתָא וּלְמֶהֱוֵי שׁוּפְרֵיהוֹן כְּשִׁמְשָׁא׃

ח אֲרוּם אִם יוֹמִין סַגִּיאִין חֵיֵּי אֱנָשָׁא בְּכוּלְּהוֹן חֲזֵי לֵיהּ לְמֶחְדֵּי וּלְמֶעְסַק בְּאוֹרָיְתָא דַּיְיָ יְהֵי דְּכִיר יָת יוֹמֵי חֶשׁוֹכָא דְּמוֹתָא וְלָא ייחוֹב אֲרוּם סַגִּיאִין אִנּוּן יוֹמַיָּא דִּישְׁכּוֹב שְׁכִיבָא בְּבֵית קְבוּרְתָא [דְּחַמֵּי לֵיהּ] לְקַבְּלָא דִּינָא מִן שְׁמַיָּא בְּחַיּוֹהִי דִּי רְחִים כָּל זְמַן דַּייֵתֵי עֲלוֹהִי פּוּרְעָנוּתָא עַל הֲבָלוּתָא דִּי עָבַד׃

ט חֲדִי עוּלֵימָא בְּיוֹמֵי עוּלֵימְתָךְ וְיהֵי לִבָּךְ טָב עֲלָךְ בְּיוֹמֵי רַבְיוּתָךְ וַאֲיזֵיל בְּעַנְוָתָנוּתָא עִם אוֹרְחֵי לִבָּךְ וּתְהֵי זְהִיר בְּחֶזְיוֹנֵי עֵינָךְ וְלָא תִסְתַּכֵּל בְּבִישׁ וְאִשְׁתְּמוֹדַע לָךְ אֲרוּם עַל כָּל אִלֵּין עָתִיד יְיָ לְאַעָלוּתָךְ בְּדִינָא׃

י וְתַעְדֵּי רְגִיז מִלִּבָּךְ וְלָא תִגְרוֹם בִּישׁ עַל בִּסְרָךְ אֲרוּם עוּלֵימוּת וְיוֹמֵי אוֹכְמוּת שְׁעַר הֲבָלוּ׃

פרק יב

א וּתְהֵי דְּכִיר יָת בָּרְיָךְ לְיֵקָרוּתֵיהּ בְּיוֹמֵי רַבְיוּתָךְ עַד דְּלָא ייתוּן לְוָתָךְ יוֹמֵי בִישׁוּת וְיִמְטוֹן עָלָךְ שְׁנִין דְּתֵימַר לֵית לִי בְּהוֹן רַעֲוָא׃

ב עַד דְּלָא יִשְׁתַּנֵּי זִיו יְקָרָא אַפָּךְ דִּמְתִיל לְשַׁמְשָׁא וּנְהוֹרָא דְּעֵינָךְ עַד דְּלָא יִסְתְּמוּן וַהֲדַר לֵיסָתָךְ עַד דְּלָא יִתְקַדְּרוּן וּבָבֵי עֵינָךְ דִּמְתִילִין לְכוֹכְבַיָּא עַד דְּלָא יִתְעַמְּמוּן רֵיסֵי עֵינָךְ יְהוֹן זָלְגִין דְּמָעוֹת כַּעֲנָנִין בָּתַר מִטְרָא׃

ג בְּיוֹמָא דִּיזוּעוּן אַרְכּוּבָתָךְ וְיִתְנַקְּשׁוּן אֱדְרָעָךְ וְיִתְבַּטְּלוּן כַּכֵּי פּוּמָּךְ עַד לָא יָכְלִין לְמִלְעַס מֵיכְלָא וְיִתְעַמְּמוּן עֵינָךְ דְּמִסְתַּכְּלָן בַּהֲרַכֵּי רֵישָׁךְ׃

ד וִיהוֹן רִיגְלָךְ כְּבִילָן מִלְּמִפַּק בְּשׁוּקָא וְיַעֲדֵי מִנָּךְ רְעוּת מֵיכְלָא וּתְהֵי מִתְעַר מִשֵּׁינָתָךְ עַל עֵיסַק קַל עוֹפָא כְּאִלּוּ עַל גַּנְבַיָּא דְּאָזְלִין בְּלֵילְיָא וְיִתְרְפְסוּן סְפוּתָךְ מִלְּמֵימַר שִׁירְתָא׃

ה אַף מִן עוֹבָדִין דַּהֲווֹ מִן קַדְמַת דְּנָא תְּהֵי דָּחִיל לְמִדְכַּר יָתְהוֹן וְגַבְשׁוּשִׁיתָא קַלְילָא מְתִילָא בְּאַנְפֵּי נַפְשָׁךְ לְטוּר רָם בְּעִדָּן מַהֲלָכָךְ בְּאוֹרְחָא וְתֵפֵיץ רֵישׁ שְׁזָרְתָךְ מִן כְּחִישׁוּתָא כְּשָׁגְדָא וְיִתְנַפְּחוּן אִסְתְּוָורֵי רִגְלָךְ וְתִתְמְנַע מַשְׁכְּנָא אֲרוּם אִתְפְּנֵי אֱנָשָׁא לְמְהָךְ לְבֵית קְבוּרְתֵיהּ וְיִסְחֲרוּן מַלְאֲכַיָּא תְּבָעֵי דִּינָךְ כְּסָפְדַיָּא דְּמִסְחָרִין בְּשׁוּקָא לְמִכְתַּב דִּין חוּשְׁבָּנָךְ׃

ו עַד דִּי לָא יִתְאֲלֵם לִישְׁנָךְ מִלְּמַלָּלָא וּתְהֵי רְעִיעָא מוֹקְרָא דְּרֵישָׁךְ וְתִתְבַּר מְרִירָתָךְ עַל כַּבְדָּךְ וְיִרְהַט גּוּפָּךְ בְּגוֹ קִבְרָךְ׃

ז וְיִתּוּב בִּסְרָךְ דְּאִתְבְּרִי מִן עַפְרָא עֲלַוֵי אַרְעָא הֵיכְמָא דַּהֲוָה מִלְּקַדְמִין וְרוּחַ נִשְׁמְתָךְ תְּתוּב לְמֵיקָם בְּדִינָא קֳדָם יְיָ דְּיַהֲבָהּ לָךְ׃

ח כַּד אִסְתַּכַּל שְׁלֹמֹה מַלְכָּא דְּיִשְׂרָאֵל בְּהַבְלוּ דְּעַלְמָא הָדֵין וּבַהֲבָלִין דְּעָבְדִין בְּנֵי אֱנָשָׁא אָמַר קֳהֶלֶת בְּמֵימְרֵיהּ כּוֹלָא הֲבָלוּ׃

ט וְיוֹתֵר מִן כָּל בְּנֵי אֱנָשָׁא הֲוָה שְׁלֹמֹה דִּי מִתְקְרֵי קֳהֶלֶת חַכִּים וְתוּב הֲוָה מְאַלֵּיף מַנְדְּעָא יָת עַמָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאַצִּית לְקַל חַכִּימַיָּא וּבְלֵשׁ בְּסִפְרֵי חוּכְמְתָא וּבְרִוחַ נְבוּאָה מִן קֳדָם יְיָ תַּקִּין סִפְרֵי חוּכְמְתָא וּמְתִלִּין דְּסִכְלְתָנוּ סַגִּיאִין לַחֲדָא׃

י בָּעָא שְׁלֹמֹה מַלְכָּא דְּמִתְקְרֵי קֳהֶלֶת בְּחוּכְמְתֵיהּ לְמֵידָן דִּינִין עַל הֵרְהוּרֵי לִבָּא דֶּאֱנָשָׁא וּבְלָא סַהֲדֵי בְּכֵן אִתְאֲמַר לֵיהּ בְּרוּחַ נְבוּאָה מִן קֳדָם יְיָ הָא כְּבָר אִכְתִּיב בְּסֵפֶר אוֹרָיְתָא עַל יְדוֹהִי דְּמֹשֶׁה רַבְּהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל תַּקְנִין פִּתְגָמִין וּמְהֵימָנִין עַל מֵימַר סַהֲדֵיָא יְקוּם פִּתְגָם׃

יא פִּתְגָמֵי חַכִּימִין מְתִילִין לְזִקְתִין וּלְקֻלְשׁוֹנִין דְּאַצִּיתִין דְּאִנְצִין לְאַלְפָא חוּכְמְתָא לְסָרִיקֵי מַנְדְּעָא הֵיכְמָא דְּמַאֲלֵיף זִיקַת לְתוֹרְתָא וְרַבָּנֵי סַנְהֶדְרִין מָרֵי הִלְכְתִין וּמָדְרְשִׁין דְּאִתְיְהִיבוּ עַל יְדוֹי דְּמֹשֶׁה נְבִיָּא דְּרָעָא בְּלִחוֹדוֹהִי יָת עַמָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבְּרָא בְּמָנָא וּבְרִיגּוּגִין׃

יב וְיַתִּיר מִנְּהוֹן בְּנִי הִזָּהֵר לְמֶעֱבַד סִפְרֵי חוּכְמְתָא סַגֵּי עַד לֵית סוֹף וּלְמֶעֱסַק בְּפִתְגָמֵי אוֹרָיְתָא וּלְאִסְתַּכָּלָא בְּלֵיאוֹת בִּשְׂרָא׃

יג סוֹף פִּתְגָם דְּאִתְעֲבִיד בְּעַלְמָא בְּצַנְעָא כּוֹלָא עֲתִיד לְאִתְפַּרְסָמָא וּלְאִשְׁתְּמָעָא לְכָל בְּנֵי אֱנָשָׁא בְּגִין כֵּן יָת מֵימְרָא דַּיְיָ הֲוֵי דְּחִיל וְיָת פִּקּוּדּוֹי הֲוֵי נָטִיר דְּלָא לְמֵחַב בְּסָתָרָא וְאִין תְּחוֹב הֱוֵי זָהִיר לְמִתַּב אֲרוּם כְּדֵין חָזֵי לְמֶהֱוֵי אוֹרַח כָּל אֵינָשׁ׃

יד אֲרוּם יָת כָּל עוֹבָדָא דַּיְיָ מֵיעֵיל לְיוֹם דִּינָא רַבָּא וַעֲתִיד לְפַרְסָמָא עַל פִּתְגָם דְּאִתְכַּסֵּי מִן בְּנֵי אֱנָשָׁא אִין טָב וְאִין בִּישׁ׃